

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Seim-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocencova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za izozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Danes govori Hitler

Danes bodo v Nemčiji svečano proslavili četrto obletnico, odkar so hitlerjevci prevzeli državno oblast. Kakor vsako leto na ta dan, se bo tudi letos sestel nemški državni zbor in bo imel Adolf Hitler kot vodja stranke in šef države velik govor o domači in mednarodni politiki. Tradicija je že postala, da obsega njegov govor ne le pogled nazaj, marveč tudi program za bodoče leto. Ker je nemški režim v pravi smislu besede diktatorski režim, ni nikdar mogoče točno računati, kakšen bo ta program. Zato je razumljivo, da ga pričakujejo z enakim zanimanjem in enakom napetostjo v Nemčiji in v vsem zainteresiranem inozemstvu. Na namerah Hitlerjeve Nemčije pa je danes zainteresirana prav vsa Evropa in še širok krog držav izven nje.

Se s prav posebnim zanimanjem se pričakujejo v inozemstvu Hitlerjeve izjave danes, ker sta mu predstavnika obeh zapadnih velesil, angleški zunanji minister Eden dne 19. t. m. in francoski ministrski predsednik Blum dne 24. t. m., ponudila dovolj snovi za konkreten odgovor. Oznaničila in utrdila sta najbolj pereče zadeve mednarodnih odnosov na način, da bodo Hitlerjeva izjavljanja v vsakem primeru pomenjala odgovor, pa naj jih bo izrecno obravnaval ali ne. Tudi če bo preko te ali one točke prešel s molkom, bo s tem že pokazal svoje stališče.

Evropski odnosi so danes tako prepleteni, da si skoro ni mogoče zamisliti problema, za katerega razvoj in rešitev bi bilo stališče Nemčije irelevantno. Od znanih pogajanj okoli reparacij pa do najnovejših nemških enostranih odgovorov versajškega miru se prepleta in sam niz konfliktnih vprašanj. Res gre v bistvu največ za problem francosko-nemških odnosov in nemški državni ki si neprestano prizadevajo, da bi podčrtali to okoliščino. Vendar francoskim diplomatom ni bilo in ni težko dokazati, da francosko nemškega problema ni mogoče ločiti od ostalih evropskih problemov in razpravljal o njem takorekoč na štiri oči.

Ako upoštevamo, da si stoji na nasproti dve velesili in ne morda dve mali državi je tako pojmovanje problema tudi edino realno spritno očividno povezanosti interesov obeh velesil z interesi ostalih evropskih držav. Zato je s splošnega evropskega stališča francoska teza o nedeljivem miru in kolektivni varnosti mnogo bolj simpatična od znane nemške teze o dvostranskem sporazumevanju s sosedi. V tem nasprotju pa je prav za prav bistvo francosko-nemškega spora glede ureditve medsebojnih odnosov.

V svoji borbi proti mirovnim pogodbam je Nemčija na zunaj postavljala vedno samo en cilj: dosego popolne enakopravnosti z vsemi ostalimi evropskimi velesilami, zlasti s Francijo. Zato je povsem razumljivo, ako pri tem ni imela smisla za evropsko skupnost kot tak, saj se je napram njej čutila v nekakšnem podrejenem položaju. Glavno pa je bilo to, da se ni hotela v nobenem pogledu vezati, ker se je bala vsake morebitne omejitve v svoji akcijski svobodi. Viden izraz te politike je bil zlasti njen izstop iz Društva narodov.

Ako je Nemčija imela res samo cilj doseči popolno enakopravnost, je ta cilj danes brezdvomno že dosegljiv. Zato je nastopil zgodovinski trenutek, ko bo morala pokazati svoje prave namene. V nedeljskem govoru ji je francoski ministrski predsednik Blum s finim taktom in polnim razumevanjem sedanjih nemških skrbi ponudil roko sprave, kakor ni tega doslej storil morda še noben francoski državnik. Dokazal je, da ima tudi njegov režim, čeprav je nemškemu ideološko nasproten, polno razumevanje za resnične nemške potrebe in da so s francoske strani podani že vsi elementi medsebojnega zaupanja, brez katerega si evropskega pomirjenja ni mogoče predstavljati. Na Nemčiji je sedaj, da to zaupanje vrne z enakim zaupanjem.

★

Berlin, 29. jan. g. Za jutrišnji dan narodnosocialistične revolucije so izvršene obširne velike priprave Ceste od Wilhelmstrasse do Krollove opere so vse v zastavi. Predsednik državnega zbora general Goring je objavil naslednji dnevni red za jutrišnje prvo sejo tretje volilne dobe državnega zbora: 1. Konstituiranje državnega zbora. 2. Volitve predsednika. 3. Pooblaštilni zakon in vladna izjava.

Potek seje bodo prenašale vse nemške brezžične postaje. Zvečer bo običajna balada.

Sirijci protestirajo

London, 29. jan. o. Liti imajo daljša poročila iz Damaska, da je francosko-turški sporazum o aleksandrijskem sandžaku povzročil silno nezadovoljstvo v Siriji. V Damasku so nastali krvavi nemiri in je arabsko delavstvo napovedalo splošno stavko. Predsednik sirijske vlade Džamilbej je izjavil, da sirijska vlada nikoli ne bo priznala turščin enakopravnost z arabsko na področju aleksandrijskega sandžaka.

DRŽAVNA KRIZA NA JAPONSKEM

General Ugaki je vrnil mikadu mandat — Položaj postaja vedno bolj zapleten in niso izključena velika presenečenja

Tokio, 29. januarja. b. Japonska parlamentarna kriza se je z neuspelo misijo generala Ugakija znova silno zaostila. Po najnovejšem razvoju dogodkov se zdi, da je prepad med parlamentom in armado nepremagljiv. Denar in meč sta si že v takem nasprotju, da niso izključene nove komplikacije, ki utegnejo biti huje od onih z dne 26. februarja lanskega leta, ko je prišlo do znanega pokola uglednih ministrov.

Oficirska kasta

nepopustljiva

General Ugaki je storil vse, da bi dosegel zadovoljiv kompromis med obema taborama. Prihobil je za posredovanje tudi najvišje oficirje, toda oficirska kasta se je navzlic temu odločila, da mu ne bo nobena ministra iz svojih vrst, tudi ne vojne ministra. Ta sklep oficirskega zbora je generalu Ugakiju sporočil dosedanjji vojni minister Terauchi, ki je izjavil, da ne bo noben oficir stopil v Ugakijev kabinet, ker nima armada nobenega zaupanja v Ugakija, da bi zares izvedel reforme, ki jih zahtevajo vojaški krogi. Armada celo želi, da dodal Terauchi, da general Ugaki takoj vr-

ne mikadu mandat. Tako je prišlo do nove zaostritve konflikta med vojaškimi in onimi krogi, ki so podpirali Ugakijevo prizadevanja za sestavo nove vlade. Ker so tudi vsa nadaljnja prizadevanja generala Ugakija, da bi vendarle dosegel kakršnokoli kompromis, ostala brezuspešna, mu končno ni preostalo ničesar drugega, kakor da je vrnil mikadu mandat. To je sporočil javnosti s posebnim proglasom, v katerem ostro napada vojaške kroge, ki ne spoštujejo več niti volje mikada, ter obenem sporoča, da odlaga tudi svoj generalski čin, ker poče imeti s tako družbo nobenega posla.

Agencija Domei poroča, da se je večeraj zbrala pred Ugakijevo hišo velika množica pristavev patriotske delavsko-kmetске zveze, ki so hoteli izročiti Ugakiju posebno spomnilo, v kateri mu nasvetujejo, naj opusti vsako nadaljnje posredovanje z vojaškimi krogi. Policija je velik del manifestantov aretirala.

Težke posledice

sedanje krize

V informiranih političnih krogih mislijo, da bo imela sedanja kriza težke posledice za državo, njen notranji ustroj in razvoj.

Pesimizem se polašča političnih krogov prav zaradi neuspele misije generala Ugakija, ki ga je celo starovoditeljski svet »genro« smatral za edinega moža, ki bi mogel uspešno posredovati med armado in parlamentom, saj so bile njegove zveze z vojaškimi, političnimi in gospodarskimi krogi prav dobro znane. Prav zaradi njegovih zvez s politiki in gospodarskimi krogi pa ga v armadi niso prijazno gledali. Armada bi se nedvomno zadovoljila le z izredno bojevitim kabinetom, ki bi sicer navidezno sodeloval tudi v političnih strankah, vendar pa le v toliko, v kolikor bi se te prilagodile zahtevam armade.

Vsako posredovanje nemogoče

Sprito tako intransigentnega stališča vojaških krogov je seveda vsako posredovanje med njimi in parlamentom nemogoče. To toliko bolj, ker ima japonska armada velik vpliv na sleherni sestavo japonske vlade, ne samo zaradi svojega, po zgodovinskem razvoju podanega prevladujočega položaja, temveč tudi zato, ker ji tak vpliv zagotavlja japonska ustava sama. Po japonski usta-

vi smejo namreč biti vojni in mornariški ministri samo višji oficirji. Ako torej vojska kakšnemu ministrskemu predsedniku ne zaupa, ima z navedeno ustavno določbo več orožje v rokah, da onemogoči njegovo vladno, v primeru krize pa ne dopusti, da bi mandatarni krogi izvedel svoj mandat, ako ne uživa brezpogojnega zaupanja vojaških krogov.

General Ajaši

novi mandatar

Mikado je takoj po vrnitvi mandata generala Ugakija sprejel svoje tajne svetovalec in se posvetoval tudi s knezom Sajondžijem, ki mu je nasvetoval več kandidatov. Pred odločitvijo je mikado pozval vse skupaj na konferenco, nakar je poveril sestavo vlade generalu Senhuru Ajašiju, predstavniku zmernejšega krila oficirske kaste. Če se tudi generalu Ajašiju ne bo posrečilo doseči kompromisa z vojsko in sestavi novo vlado, bodo najbrž sledili dalekosežni notranje politični zapletitjaji.

General Ugaki o položaju

General Ugaki je izjavil novinarjem o položaju:

Politični položaj je popolnoma negotov in moremo gledati v bodočnost samo s največjim vzemirjenjem. Storil sem vse, kar je bilo mogoče, da sestavimo novo vlado, zlasti zaradi tega, ker sem hotel čuvati dostojanstvo nacionalne politike, toda dogodki so prišli v zagato. To ni moja krivda in obžalujem težaven položaj cesarja.

Višinski: Ustrelite vseh 17 obtožencev!

Državni tožilec v moskovskem procesu je imenoval obtožence v svojem govoru „tolpo požigalcev in vohunov“

Moskva, 29. januarja. b. Po končanem zaslišanju obtožencev je povzel besedo državni tožilec Višinski k sklepnemu govoru. Ognil se je k vsakemu izmed 17 obtožencev in vzkliknil: »Tako nizko so torej padli trockisti. Postali so predstražniki mednarodnega fašizma!«

V svojem govoru se je najprej dotaknil nekaterih posameznosti procesa, preiskave in zasliševanja obtožencev, nato pa je njih početje obsodil z najostrejšimi izrazi, napadi in obtožbami. Proces, je dejal med drugim, je odkril vse teroristične in zločinske delovanje trockističnih zarotnikov, ki so skozi dolgo vrsto let izvrševali strahotna dejanja. Dokazal je obenem, kakšnih zvižaj in zahrbnosti so se obtoženci posluževali v svojem razdiralnem delu. Toda trockizem je enkrat za vselej uničen. Težave v letih 1929 do 1933 so trockiste podžigale k nadaljevanju svojih akcij, ker so že domnevali, da bodo svoje delo uspešno dokončali. Poleti 1931 je Japonska izdelala podoben načrt za napad na Sovjetsko unijo, ki naj bi se bil izvršil leta 1932. Vsi znaki in vse sledi kažejo, da so bili trockisti v zvezi s sovražnikom.

Besede Višinskega niso ostale brez vpliva na obtožence. Obtoženci Strojlov se je celo razjokali, ker se spričo težkih obtožb državnega tožilca ni mogli ubraniti solz. Toda Višinski se je v svojem govoru obrnil posebej na vsakega izmed obtožencev in bral vsakemu izmed njih dolge levite. Pjatakova, Sokolnikova in Radeka je zlasti dolgo obdeloval. Imenoval jih je stolpo požigalcev, vohunov in goljufov. Smatra jih odgovorne za celo vrsto umorov nedolžnih delavcev ter za navadne, prostoške morilce. Popoln molk je zavladal v dvoran, ko je Višinski, srepo gledajoč obtoženega Radeka, citiral besedo za besedo, ki jo je Radek napisal v »Izvestijah«, ko so pred vojaškim sodiščem stali Zinovjev, Kamenjev in tovariši, ki se jih Radek ni sramoval javno imenovati »reptile, izdajalce in pse, dasi je sam pripadal isti družini. Vi sami, gospod Radek, je dejal Višinski, zaslužite vse te lepe nazive.

V svojih izjavah jih je skušal Višinski dokazati, da so se Pjatakova, Sokolnikova in Radek že od nekdaj borili proti Leninu in že od nekdaj igrali dvojno vlogo. Nato je spet navedel neki Radekov stavek iz »Izvestij«, v katerem je Radek tedaj zahteval smrt za vse, ki se padajošjo s fašisti. Radek je mislil, da je to napisal o Zinovjevu in Kamenjevu, pa se zelo moti. Pisal je o sebi in si s tem sam zapisal smrtno obsodbo. Višinski je govoril štiri ure. Končal je z zahtevu, naj bo smrt plačilo za vsa dejanja obtožencev.

Kateri diplomati so kompromitirani

Dasi je predsednik vojaškega sodišča vsem obtožencem strogo prepovedal javno imenovati imena tujih diplomatskih zastopnikov, ki so zapleteni v sabotažna in vohunska dejanja trockistov, se obtoženci te prepovedi v svojih izjavah niso mogli držati in so od časa do časa izdali kako ime, ki je presenetljivo vse poslušalce. Tako je Pjatakova opozoril na neko pismo Trockega, v katerem mu ta sporoča, da mu je pripravil preskrbeti zveze z nemškimi poslaništvom v Moskvi. Radek je govoril o nekem visokem japonskem diplomatu, dodeljenem japonskemu poslaništvu v Moskvi. Strojlov je neprestano navajal ime nemškega konzula v Novosibirsku, s katerim je bil v tesnih zvezah. Zanimivo je tudi dejstvo, da so obtoženci skoro dnevno navedli kakih 20 novih imen sovjetskih in tujih državljanov, o katerih so trdili, da so prav tako zapleteni v zaroto. Večino teh ljudi je seveda policija takoj aretirala.

Iz vse države prihajajo vedno znova in znova resolucije raznih organizacij, ki zahtevajo smrt za vse obtožence. Celu

dijaki in učenci osnovnih šol pošiljajo podobne telegrame.

Radekova mati prosi za sina

Berlin, 29. januarja. AA. Po vesteh iz Varšave je Radekova mati, ki živi v Varšavi na Poljskem, poslala Stalinu in njegovu materi brzojavko, v kateri ju prosi, naj njenej sini pomisli na Brzojavke so ostale brez odgovora.

Vtis procesa v Franciji

Pariz, 29. januarja. b. Moskovski proces proti Radeku in tovarišem zasledujejo v Franciji z največjim zanimanjem. Značilno je, da se proti načinu vodstva procesa pojavljajo resni pomisleki celo v krogih, ki so doslej brez pridržkov zagovarjali francosko prijateljstvo s Sovjetsko unijo. Po drugi strani domnevajo v pariških diplomatskih krogih, da kaže v poslednjem času tudi Rusija sama tendenco po izolaciji v zunanji politiki.

Procesu št. 2 bo takoj sledil proces št. 3

Rim, 29. jan. br. Tukajšnji listi poročajo, da se bo takoj po končanem procesu proti Radeku in tovarišem pričel pred vrhovnim vojaškim sodiščem v Moskvi nov proces. Zagovarjati se bodo morali zaradi sodelovanja v zaroti trockistov Leninova vdova Krupskaja, glavni urednik »Izvestij« Burharin, bivši sovjetski vojaški ataše v Londonu general Kutner, adjutant maršala Tuhačevskega, kapetan Smutny, bivši odpravnik poslov v Parizu Rakovski in bivši predsednik sveta ljudskih komisarjev Rykov.

Tudi Trockega hči in sestra aretirani

Moskva, 29. januarja. b. Danes so se raz. širile tu govorice, da je policija aretirala tudi Trockega hčerko, ki je živea v pregonstvu v Krasnojarsku. Ter Trockega sestro, ženo nedavno ustreljenega Kamenjeva.

Trocki: Tudi mojega sina čaka smrt

Mexico, 29. januarja. b. Ko je Trocki zvedel za aretacijo svojega sina Sergeja, je izjavil: »Ta aretacija je odgovor na moje nedavne izjave o sedanjem moskovskem procesu. Stalin zahteva obtožbo mojega lastnega sina proti meni. Prav gotovo je odločil, da ga umori, kakor bo umoril še sto in sto drugih ljudi samo zato, da bi mi moralno škodoval. S tem me hoče prisiliti, da bi svetu izdal, kar vem in kar mislim. Moj sin Sergej ni bil nikoli član Komsmola in se politično sploh ni udeleževal.«

Kdo je umoril Navašina

Pariz, 29. januarja. b. Policijske oblasti so svoja poizvedovanja za Navašinovim morilec osredotočila na nekega skrivnostnega človeka, ki se je nekaj dni pred umorom zglasil v Navašinovem stanovanju. Gre za okoli 25letnega mladeniča, ki je takoj odšel, čim je izvedel, da Navašina ni doma. Domneva se, da mu Pariz ni bil znan, ker je v bližini Navašinovega stanovanja ustavil nekega pasanta in ga vprašal, kje Navašin stanuje. Pri tem pa je kazal listič, na katerem je bil Navašinov naslov. Poje te osebe se popolnoma ujema s popisom one, ga sumljivega človeka, ki ga je videl neki Parizan nekaj minut pred Navašinovim umorom v Bois de Boulogne.

Rudarska stavka v Franciji

Pariz, 29. jan. br. Rudarji v departementu Gare so danes proglasili splošno stavko.

Krvavi boji v Madridu

Vladne čete obkolile Francove oddelke v madridski univerzitetni kliniki

Pariz, 29. januarja. br. Po krvavi bitki, ki je sledila nenadnemu napadu Francovih čet, so španske vladne čete davj zavzele ves park Moncloa ter potisnile čete generala Franca tako daleč nazaj, da so oddelki, ki so zasedli kliniko v univerzitetnem okraju, popolnoma odrezani. Vladne čete so zabile med asprtnikeve čete klin tako, da so odrezane od zaledja. Opoldne je madridski obrambni svet obkoljene Francove oddelke pozval, naj se predajo.

Na fronti pri Aranjuezu so vladne čete odbile napad generala Franca in mu prizadele velike izgube. Na ostalih frontah je vladal ves dan mir, ker ovira vojaške operacije deževje.

Odbor za madridsko obrambo je opoldne objavil:

Pri operacijah v odseku Moncloa smo upornike vrgli do meje parka. Naše čete

ogražajo sedaj sovražne postojanke v univerzitetni naselbini.

Na fronti Aranjuez smo energično zavrnili nove napade nemških čet, ki operirajo v tem odseku. Na drugih frontah ni bilo posebnih operacij.

Francov demanti

Rabat, 29. jan. Kakor javlja brezžična postaja v Jerez della Frontera, je neresnična vest, da so vladne čete zavzele zapadni park v Madridu.

General Franco zasedel špansko Gvinejo

Salamanca, 29. jan. br. Glavni stari generala Franca poroča, da so nacionalistične čete zasedle danes prestolnico španske Gvineje in s tem postale gospodar te kolonije, ki je bila doslej v oblasti madridske vlade.

Kulturni boj v Nemčiji

Niti režim, niti škofje ne mislijo popustiti — škofje napovedujejo najodločnejši odpor

Berlin, 29. januarja. br. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih dobro poučenih krogih, so nemški kardinali in škofje o priliki svojega nedavnega bivanja v Rimu sklenili organizirati v Nemčiji najodločnejši odpor proti narodnosocialističnim šolski in verski politiki. Nemški škofje ne prikrivajo svojega zadovoljstva nad sprejemom, ki so ga bili deležni v Rimu in odkrito priznavajo, da so se vrnili po posvetovanjih v Rimu v Nemčijo ohrabreni in odločni pričeti neizprošno borbo proti narodnosocialističnim zakonodajam zlasti na polju šolstva in mladinske vzgoje. Že pastirsko pismo, ki so ga preteklo nedeljo prečitali v vseh nemških cerkvah, kaže, da je treba v Nemčiji računati z najostrejšo kulturno borbo. To pa-

stirsko pismo je po zatrjevanju cerkvenih krogov še le začel. Nemški škofje so odločeni voditi borbo do kraja in se uprejo vsakemu novemu napadu na pravice katoliške cerkve v Nemčiji.

V narodnosocialističnih krogih izjavljajo, da so na ta boj pripravljeni ter da bo narodni socializem šel po poti, ki mu jo je začrtal njegov voditelj Adolf Hitler. Iz tega se da sklepati, da so vsa zakulisna pogajanja za poravnavo med Nemčijo in Vatikanom glede konkordata ostala brezuspešna in da stopa narodni socializem v odkrito borbo proti katoliški cerkvi, ki ji očita, da odtuja mladino narodu in državi ter jo vzgaja v internacionalnem duhu.

Zakon o regentstvu v Angliji

London, 29. januarja. b. Na pobudo kralja Jurja VI. je angleška vlada izdelala načrt zakona o regentstvu, ki je bil večeraj objavljen in ki bo najkasneje v torek predložen angleški spodnji zbornici v odobritev.

Načrt določa, da zastopa kralja regent v naslednjih primerih: 1. Ako kralj še ni izpolnil 18 let. 2. Ako je kralj zaradi bolezni nesposoben za izvrševanje svojih kraljevskih poslov. 3. V primeru izredne potrebe. Regent postane ona oseba, ki ima po izključitvi vsake druge neprimerne osebe prvi pravico do prestolonasledstva. Regent ne bo imel pravice potrditi zakona, ki bi spremenil vrstni red prestolonasledstva ali položaj protestanske cerkve. Ako kralj še ni dopolnil 18 let, izvršuje varuške posle njegova mati. Zakon računa tudi z možnostjo varušstva nad samim

kraljem, kakor tudi z možnostjo delegiranja kraljevskih pravic na drugo osebo, vendar s pridržkom, da tak prenos poslov na drugo osebo nikdar ne sme vsebovati pravice razpusta parlamenta, četudi bi to želel sam kralj izrečno. Za prenos kraljevskih poslov prihajajo v poštev samo kraljica (oz. kraljčin mož, ako vlada kraljica) in še štiri druge osebe po prestolonaslednem vrstnem redu.

V sedanjih prilikah bi torej regentke posle v imenu mladoletne princeze Elizabete, ako bi med tem postala kraljica, vodil njen stric vojvoda Gloucesterski. Prenos kraljevskih poslov bi se lahko izvršil samo na kraljico Elizabeto, na vojvodo Gloucesterskega in Kentskega, na kraljevo princezo in na vojvodo Connaughtskega, ki bi tvorili nekaj državnih svet.

Devalvacija bi sicer prinesla gotove koristi kakor n. pr. oživilje izvoza in prilagoditev nivoja cen svetovnim tržnim cenam, vendar pa je gospodarska struktura poljske države taka, da bi mogla devalvacija povzročiti zapletitjaje.

Snežni zameti v ČSR

Praga, 29. januarja. br. Skoro po vsej republiki že dva dni neprestano sneži. Posebno mnogo snega je zapadlo na Moravskem in v Podkarpatski Rusiji, kjer divjajo tudi hudi viharji, ki povzročajo velike snežne zanebe. Na Moravskem je okrog 20 avtomobilov obitalo v snegu in jih doslej še niso mogli rešiti. Ves avtomobilski promet je ustavljen. Tudi železniški promet je zelo oviran.

Gospodarska pogajanja med Nemčijo in Turčijo

Ankara, 29. jan. br. V tukajšnjih dobro poučenih krogih izjavljajo, da se bodo v kratkem pričela pogajanja med Nemčijo in Turčijo za ureditev gospodarskega sodelovanja. Nemčija se zanima za turške surovine in je pripravljena v zameno pošiljati industrijske izdelke ter zgraditi več velikih tovarn v Turčiji, namenjenih v prvi vrsti za izdelovanje potrebščin za državno obrambo.

Zlot ne bo devalviran

Varšava, 29. jan. g. Minister za gospodarske zadeve Kwiatkowski je izjavil v proračunskem odboru sejma, da odklanja vlada vsako devalvacijo poljskega zlota.

Naše šolstvo

Finančni odbor narodne skupščine je včeraj razpravljal o proračunu prosvetnega ministrstva

Beograd, 29. januarja. a. Finančni odbor narodne skupščine je danes nadaljeval podrobno proračunsko razpravo. Na vrsti je bil proračun prosvetnega ministrstva. Minister g. Stošović je izjavil da bo o splošni prosvetni politiki vlade govoril v plenumu skupščine, v odboru pa se bo omejil na proračun v ožjem smislu. Proračun njegovega resora znaša eno milijardo, namram lanskemu je višji za 21 milijonov. Na osnovno šolstvo odpade 537, na srednje šolstvo 159, na visoke šole pa 90 milijonov. Za državne tiskarne je v proračunu 28 za umetnostne šole 21 za verske šole 17 milijonov dinarjev itd. Minister je dalje utemeljeval potrebo srednjih in mešanih šol ter pobijal ugovore, da so krediti za nje previsoki. Tudi izdatki za visoke šole, znanstvene ustanove in za umetnost so utemeljeni in potrebni, čeprav se zdijo na prvi pogled visoki.

Med novimi krediti, ki jih v starem proračunu še ni, je navajal minister med drugim prvo anuiteto v znesku 2 milijonov dinarjev za novo palačo prosvetnega ministrstva v Beogradu, kredite za osobe nove veterinarske fakultete v Beogradu, povišanje anuitet za zgradbe juridične fakultete in otroške klinike v Beogradu, ortopedske in zobne klinike v Zagrebu ter vseučilišne knjižnice v Ljubljani. Krediti za srednje šole so povišani za 4.8 milijona.

Na srednjih šolah manjka še 400 učnih moči; vseh še ni mogoče nastaviti, nastavljenih pa bo s prihodnjim šolskim letom okrog 100 supletov. Na osnovnih šolah je 22.079 razvrščenih učiteljev in 6.073 pripravnikov.

V razpravi so govorili poslanci Kabalin, Bogovac, in Mita Dimitrijević, na popoldanski seji pa poslanci Žarko Tomašević, dr. Mirko Kosić, Ivan Prekorek, dr. Nikitinović in Pavle Matić. Seja se je zaključila pozno v noč.

Nar. posl. Ivan Prekorek je obširno govoril o šolskih razmerah v Sloveniji.

V nadaljnjih izjavah se je med drugim zavedel za to, da se že vendar enkrat priznajo bivšim učiteljem na Ciril-Metodovih šolah ta službena leta. Nadalje je poudaril, da čaka skoro 800 mladih učiteljev že leta in leta na namestitve, medtem pa je samo v dravski banovini preko 200 nezasedenih učiteljskih mest in preko 200 učiteljev s pravico do polne pokojnine, ki pa še zmerom niso upokojeni, ker za to ni potrebnih kreditov. Govornik je zahteval večje dotacije za hidrotehnični in druge institut ljubljanske univerze ter končno prošil prosvetnega ministra, naj po svojih odposlancih prouči vse primere, ki jih je v svojem govoru našel.

Skromni rezultati

Novi avstrijsko-nemški gospodarski sporazum smatrajo avstrijski listi samo za začetno etapo v urejevanju odnošajev med obema državama

Dunaj, 29. januarja. b. Po zelo napornih pogajanjih, ki so se dejansko vlekla že vse od 11. julija 1936, t. j. od podpisa avstrijsko-nemške pogodbe, sta pred tremi dnevi Nemčija in Avstrija podpisali za leto 1937 veljavni gospodarski sporazum, ki stopi v veljavo 1. februarja. Novi odgovor pomeni v bistvu le nekakšno podaljšanje onega provizoričnega stanja v medsebojnih gospodarskih odnošajih obeh držav kakor je bilo za silo urejeno jeseni lanskega leta ob priliki obiska avstrijskega državnega podtajnika za zunanje zadeve dr. Schmidta v Berlinu. Ker ta provizorij ni zadovoljil niti Avstrije niti Nemčije, so se v decembru lanskega leta začela nova pogajanja na Dunaju, ki so bila pred božičem ponovno prekinjena in so se znova nadaljevala šele 11. januarja.

Avstrijski kontingenti zvišani le za 10%

Avstrijsko časopisje samo priznava, da pomeni dne 27. t. m. sklenjeni gospodarski sporazum le zelo neznamen napredek v primeri lanskega leta. Vse ta napredek se da na kratko označiti s tem, da so avstrijski kontingenti zvišani za okoli 10. Listi opravčujejo neznanje povišanje kontingentov z okolnosti, da bi sicer ne bilo pravega razmerja med blagovno in denarno izmenjavo, ker je znano, da Nemčija ne razpolaga z velikimi plačilnimi sredstvi.

Dopolnilni kontingenti so za Avstrijo dodeljeni predvsem glede poljedelskih produktov in živine ter deloma glede lesa, na industrijskem področju pa samo glede železa in jekla. Doseženo je bilo nadalje izboljšanje v medsebojnih obračunavanju pri avstrijsko-nemški filmski izmenjavi, kakor tudi glede plačil pri izmenjavi duševnih dobrin. Tudi v pogledu tujkega prometa je prišlo do novih dogovorov, katerih prava vrednost pa se sprito mnogih nemških omejitev glede potovanja nemških državljanov v in iz tujine ne da še praktično presoditi.

Šanje v medsebojnih obračunavanju pri avstrijsko-nemški filmski izmenjavi, kakor tudi glede plačil pri izmenjavi duševnih dobrin. Tudi v pogledu tujkega prometa je prišlo do novih dogovorov, katerih prava vrednost pa se sprito mnogih nemških omejitev glede potovanja nemških državljanov v in iz tujine ne da še praktično presoditi.

Nemške kompenzacije

Zdi se, da so največje težave povzročali razgovori o nemških kompenzacijah za avstrijske dobave. Dočim se je avstrijska vlada v vseh dosedanjih pogajanjih z Nemčijo postavila na stališče, da je zanjo eksport le tedaj koristen ako je sproti plačan, je Nemčija skušala večje dobave v Avstrijski kriti s povišanim izvozom svojih industrijskih predmetov, zlasti predmetov vojne industrije. V novem dogovoru je več takih kompenzacijskih pogodb, le da se iz kompenzacijskega ne da prav razbrati, s kakšnimi predmeti se bo ta nemška kompenzacija vršila. Izmed nemških industrijskih predmetov, ki jih bo Nemčija odšela v večji meri dobavljala Avstriji, se v komunikaciji navaja samo premož. Obe delegaciji sta se končno zedinili tudi glede dopolnilnih sprememb carinske tarife k obstoječi trgovski pogodbi iz leta 1930. Za urejanje sporov določa dogovor ustanovitve posebnih vladnih komisij.

Avstrijsko časopisje sicer pozdravlja sklenitev novega dogovora, vendar pri tem značilno poudarja, da mora biti nova pogodba samo etapa, in sicer še čisto začetna etapa ne pa že zaključna faza v urejevanju avstrijsko-nemških gospodarskih odnošajev.

Beležke

Povratak inž. Košutića

Kakor poročajo iz Zagreba, se je včeraj vrnil v Jugoslavijo inž. Avgust Košutić, ki je bil zadnja leta kot emigrant v inozemstvu, največ na Dunaju. Odsel je v inozemstvo leta 1930, čeprav se proti njemu ni vodila nikakršna preiskava in ni bil ničesar obtožen. Bil je torej prostovoljno v emigraciji in zato tudi sedaj ni bilo nobenega zadržka za njegov povratak.

Povratak inž. Košutića pa je razumljivo vzbudil v vsej hrvatski javnosti ogromno pozornost, saj je spadal g. Košutić med najintimnejše sodelavce pokojnega Stjepana Radića in je imel v bivši HSS izredno velik vpliv. Vrh tega je njegova gospa hči Stjepana Radića. Vzroka za njegov nenaden povratak po zatirjanju informiranih zagrebških krogov ni iskati v političnih momentih, temveč se je inž. Košutić vrnil predvsem iz rodbinskih razlogov.

Dr. Maček o Rusiji

V Zagrebu je začel izhajati mesečnik »Za nacionalno Rusijo«. Izdaja ga »Društvo prijateljev nacionalne Rusije«, bori pa se hoče proti boljševizmu in za novo nacionalno Rusijo. V prvi številki prinaša tudi izjavo dr. Mačka, ki pravi, da je po njegovem mišljenju sedanji komunistični režim v Rusiji samo prehodni pojav, ker nima opore med ljudstvom.

»O bodočnosti Rusije je težko govoriti,« pravi dr. Maček dalje: »gotovo je samo to, da se ne more vrniti k carizmu, boljševizmu pa ne prebota. Komunisti, ki ga skuša izvesti sedanja sovjetska vlada, ni izvedli in doživlja polome že tudi povsod v inozemstvu. Edina nada je popolno ozdravljenje ruskih razmer med maso ruskega kmeta, ki se mora končno organizirati in na solidnem temelju preboleti sedanjo strahovito narodno krizo. Za nas Hrvate kot slovanski kmečki narod ne more biti kolebanja. Naše simpatije so v celoti na strani trpečega ruskega kmeta, ki se sedaj bori za ustvaritev nove nacionalne Rusije in za osvoboditev svoje domovine izpod jarma tretje internacionale.«

JRZ v Mariboru

Zagrebški »Jutarnji list« poroča iz Maribora, da se je tam vršil sestanek vseh šestih krajevnih organizacij JRZ za mesto Maribor. Na sestanku so izvolili za predsednika sreskega odbora JRZ župana dr. Juvana, za podpredsednika pa podžupana g. Žebota. Dalje je bilo sklenjeno, da priredi sreska organizacija splošni javen shod JRZ za Maribor na katerega bo povabila dr. Stojadinovića, dr. Korošca in dr. Spaha.

Zahteve in želje g. Koceta

V razpravi o proračunu pravosodnega ministrstva je govoril tudi nar. posl. dr. Kocet, član poslanskega kluba JRZ. O njegovem govoru poroča Agencija Avala: »Dr. Kocet zahteva, da naj se sodna poslopja zavarujejo proti požaru. Zahteva, da naj se s posebno postavko zagotovi popravilo sodnega poslopja v Celju, ki je tako, da skoraj razpada. Strinja se s predgovorniki, ki zahtevajo, da naj se ustanovi kasacijsko sodišče za vso državo, dokler se pa to ne zgodi, bi bilo dobro, da bi se slovenski oddelek iz Zagreba prenesti v Ljubljano. Glasoval bo za proračun pravosodnega ministra.«

Zanimivo je razlikovanje med tem, kaj dr. Kocet zahteva, pa med tem, kaj bi bilo po njegovem mnenju dobro, če bi se zgodilo. Z njegovo zahtevo po popravilu sodnega poslopja v Celju pa njegovi celjski soimenziki ne bodo prav nič zadovoljni, ker oni in vsa celjska javnost zahtevajo, naj se zgradi novo sodno poslopje, ne pa da bi se krpalo sedanje, ki res ni več uporabno.

Kdo ruši slovo v taboru dr. Mačka?

V četrtek zvečer sta bila v Zagrebu dva sestanka pristaveb bivše HSS. Glavna govornika sta bila poslanca dr. Ziga Scholl in dr. Ivan Pernar. Dr. Scholl je govoril o borbi hrvatskih poslancev za narodne pravice in izjavil, da se borba ne bo končala, dokler ne bodo zmagali na celi črti. Da pa bo uspeh kar najbolj sijajen, se mora organizirati v HSS vse, kar misli in čuti hrvatsko.

Dr. Pernar je pojasnjeval zagrebškimi meščanom mednarodni položaj in pa stiske hrvatskih kmetov. Obširno je pripovedoval tudi o razgovoru, ki ga je bil pred meseci imel z angleškim publicistom Setonom Watsonom. Končno je pozival vse Hrvate k slogu in pri tem med drugim rekel: »Med nami so ljudje, ki poskušajo zanesti zmerno v naše vrste. Morda so k temu prisiljeni, ali pa so plačani za to. Zamašiti je treba usta vsakomur, ki zabavlja na vodstvo HSS in širi sovraštvo med prijatelji. Kdor danes ruši slovo hrvatskega naroda, je naveden izdajalec.«

Iz časopisnih poročil ni razvidno, koga je dr. Pernar mislil s temi svojimi opozorili. Mišljeni so lahko hrvatski klerikali, ki v zadnjem času vedno ostrije napadajo razne voditelje hrvatskega kmetkega pokreta. Lahko pa tudi zagrebški frankovci, ki bolj in bolj dajejo izraza svojemu nezadovoljstvu s politiko vodstva bivše HSS in so začeli izdajati celo svoj časopis »Stiča«, ki ga v velikih množinah razširjajo po mestih in podeželju.

Pretnja hrvatskega župnika

V listnic uredništva »Hrvatske straže« se je oglasil k debati o škodljivem delovanju nekaterih ideologov b. HSS tudi g. župnik Ivan Kokot iz Rovinja pri Belovaru:

»Vak teden novi napadi na cerkev in naš duhovniški stan je več nego dovolj. Vsega tega ne bomo mogli več dolgo prenašati v interesu vere in duhovnikov, pa tudi skupne hrvatske stvari. Saj je za hrvatsko stvar doprinesla vera posebno od leta 1929 sem več kakor dovolj in s tem zaslužila vsaj to, da jo puste pri miru. Nekateri so očividno tako strašno zaslepljeni, da pozabljajo, da smo duhovniki prostovoljni sluge naroda v političnem delu in da bomo izvali s takimi izpadi samo razkol v hrvatskih vrstah.«

Petmilijardno posojilo Francije v Angliji

Pogajanja so uspešno zaključena — Iskanje kredita za francoske železnice

London, 29. jan. o. Francosko posojilo v Angliji je dovršeno dejstvo. Davi je bila podpisana francosko-angleška konvencija, ki določa pogoje za to posojilo. Obenem so se pričela tudi pogajanja za kredit francoskim železnicam. Angleško finančno ministrstvo se ni hotelo zadovoljiti samo s francoskimi državnimi jamstvi, nego je zahtevalo tudi hipoteko na francoske železnice. Francoska železniška uprava se je zaradi tega začela pogajati s finančniki v Amsterdamu in Stockholmu za kratkoročno posojilo v znesku 3 milijard frankov.

O posojilu, za katerega bo jamčila angleška vlada, poročajo »Times«, da bo le kratkoročno, kakor je bilo lanko in bo znašalo

5 milijard. Urediti je treba le še nekatere tehnične podrobnosti.

Pariz, 29. jan. o. »Journal« poroča: Nenadno povišanje diskonta kakor tudi namer francoske vlade, da najame nova posojila v tujini, so znamenja, da znižanje vrednosti franka ni imelo onega finančnega učinka, ki so ga pričakovali in na podlagi katerega so računali, da se bo kapital zopet vrnil v Francijo, tako da bi bila na razpolago zopet večja denarna sredstva in bi bilo znižanje diskonta zaradi tega lahko trajno. Potekli so le štiri meseci po 30 odstotni devalvaciji franka in javni kredit je zopet ogrožen, tako da bo potrebna pomoč iz inozemstva.

Milijon ljudi brez strehe

Reka Ohio polagoma upada — Katastrofa se širi sedaj proti Memphisu

New York, 29. januarja. k. Bilanca katastrofalnih poplav v dolini Ohia, sestavljena po zadnjih podatkih, je naslednja: Po dosedanjih ugotovitvah se je število človeških žrtev povečalo na več tisoč, nad milijon ljudi pa je moralo zapustiti domove. Materialna škoda sega preko 400 milijonov dolarjev.

Strokovnjaki so mnenja, da je poplava v dolini Ohia že dosegla vrhunec in da bo reka sedaj pričela upadati. Višina vode je bila snodi že nekaj ur stacionarna. Med tem je nastopil hud mraz in se je nad poplavljenim ozemljem stvorila celo ledna ravnila.

Pač pa vode Missisipija še nadalje naraščajo in se poplave širijo južno na reko v državi Illinois in po dolinah Missisipijskih pritokov. V Mound Cityju so vode podrele velike jezove na periferiji mesta. Sedaj je

že vse ozemlje od Calra do Memphisa evakuirano.

Se mnogo hujiši je položaj z zdravstvenih vidikov. Epidemije se zmerom bolj širijo med prebivalstvom, ki je moralo zapustiti v vsej naglici kraje ob Missisipiju in se zateči v naselja in mesta, ki so po 30 in več kilometrov daleč od reke. Epidemija hripe se posebno širi med prebivalstvom Cincinnatija in Pittsburga ter tudi po vsej državi Indiani.

Glavno vodstvo reševalne akcije, ki se nahaja v Memphisu, je zaradi katastrofe, ki se sedaj širi po nižavah ob južnem toku Missisipija, silno v skrbeh. Izkazalo se je, da jezovi in ograde nikakor ne bodo mogli vzdržati pritiska silnih množin voda. Zaradi tega se računalo s tem, da bo treba opustiti dela pri teh jezovih in slurbeti predvsem za evakuacijo prebivalstva.

Zavrtnjena pritožba proti volitvam

Za občino Veliko Dolino v brežiškem srezu so bile razpisane občinske volitve prvotno za mesec oktober, ko so se vršile volitve po večini drugih slovenskih občin. Volitve so bile potem odložene in končno razpisane za 6. december. Tudi za ta termin pa je bila sestavljena in vložena le ena lista, in sicer opozicijska. Pristasi JRZ niso mogli sestaviti kandidatne liste. Pač pa so se potem pritožili proti volitvam, pri katerih je izmed 554 volilnih upravičencev glasovalo za opozicijsko 363 ali 66% vseh upravičencev. V pritožbi so navajali, da so »nasprotniki s silo, ustmenimi in pismenimi grožnjami, napadi in silno agitacijo vplivali na volilce. Navedli so več primerov in nato še trdili, da se »v volni lokal nabralo nad 30 ljudi, kar je oviralo pravilno poslovanje volilnega odbora.«

Upravno sodišče v Celju je te dni pri-

tožbo zavrnilo kot neosnovano. Ugotovilo je predvsem, da je »bila vložena le ena kandidatna lista, zaradi česar v pogledu postopka volilnega odbora ne more biti bistvenih nepravilnosti, ki bi vplivale na izid volitev.« Kljub temu bistvenemu dejstvu je upravno sodišče razmotiralo tudi stvarno o obeh glavnih točkah pritožbe, pa je prišlo do zaključka, da ni dokazano, da bi se zgodilo tako nasilje, pretinja ali podkupovanje, ki bi imelo bistven vpliv na izid volitev. Glede druge točke pritožbe je upravno sodišče izreklo, da je po zakonu sicer nepravilno, ako je bilo naenkrat na volišču več kakor 5 volilcev, vendar pa taka nepravilnost ne more povzročiti neveljavnosti volitev, zlasti ker pritožitelji sami ne trdijo, da bi se zaradi navzočnosti večjega števila volilcev izvršile kakšne nepravilnosti v poslovanju volilnega odbora.

Gospodarski svet Male antante

Beograd, 29. januarja. p. Dne 15. febr. se sestane gospodarski svet Male antante. Njegovo zasedanje se bo pričelo v Beogradu, zaključilo pa v Dubrovniku. Na konferenci gospodarskega sveta Male antante se bodo obravnavali predvsem trgovski odnosi med državami Male antante. Sestavili se bodo podrobni načrti za izmenjavo blaga v prihodnjem letu. Na dnevnem redu so pa tudi razni drugi problemi, tako prirejanje stalnih kongresov gospodarskih zbornic držav Male antante, zadeve železniškega, pomorskega in Beograd, 29. januarja. p. Iz Sarajeva postopkov, civilno letalstvo itd.

Slovo avstrijskega poslanika

Beograd, 29. januarja. p. Ministrski predsednik dr. Stojadinović je sprejel danes grškega poslanika Bibico Rosetja ter dosedanjega avstrijskega poslanika Heinricha Schmidta. Slednji se je prišel posloviti od ministrskega predsednika, ker odhaja na Dunaj, kamor je bil poklican na službovanje.

Dr. Bukovsky v Sarajevu

Bograd, 29. januarja. p. Iz Sarajeva poročajo, da je danes dopoldne prišel tja preko Broda starešina slovenske sokolske zveze in COS dr. Bukovsky. Na mnogih vmesnih postajah so ga pozdravljale sokolske čete. Na sarajevski postaji so se zbrali vsi sarajevski školi. Dr. Bukovsky je takoj po svojem prihodu obiskal bana Predraga Lukovića, češkoslovaški konzul Tihi ga je pogostil s čajem.

V Južni Srbiji

ni več zemlje za koloniste

Beograd, 29. januarja. AA. Iz vseh krajev države prihajajo zadnje čase na kmetijsko ministrstvo mnogostevne prošnje siromašnih kmetičkih družin za podelitev zemlje v Južni Srbiji. Površine svobodnega agrarnega zemljišča za razdelitev naseljencem in krajevnim agrarnim interesom že pohajajo, a do danes se je izdalo več kot 25.000 načelnih odločb za dodelitev zemlje siromašnim kmetičkim družinam za naselitev. Od teh načelnih odločb se bo realiziralo po kronološkem redu samo majhno število, zato je kmetijsko ministrstvo prisiljeno ukiniti nadaljnje izdajanje načelnih odločb za dodelitev zemlje. Po tej poti obvešča vse zainteresirane kmetoke družine, da naj se ne obračajo več do kmetijskega ministrstva s prošnjami za podelitev zemlje in naselitev v Južni Srbiji. Prošnje, ki pridejo še po tem poročilu na ministrstvo za kmetijstvo, se ne bodo vzele v postopek.

Nov gimnazijski direktor

Beograd, 29. januarja. p. Imenovan je za direktorja I. realne gimnazije v Ljubljani v položajni skupini 4/I upokojeni profesor dr. Karel Capuder, bivši prosvetni šef v Ljubljani.

Slovanski železničarji v Sofiji

Beograd, 29. januarja. AA. Z današnjim brzim vlakom ob 11. dopoldne se je odpravila na Bolgarsko okoli 100 članov železniškega glasbenega in poveljskega društva »Dunav« iz Beograda. S skupino potujejo zastopniki vseh pokrajinskih uprav UJNB ter zastopniki železničarskih organizacij iz češkoslovaške in Poljske. V Sofiji se bodo člani našega glasbenega in poveljskega društva udeležili posveticitve železničarskega doma in kongresa bolgarskih železničarjev.

To potovanje naših železničarjev v Bolgarijo je tem pomembnejše, ker je pričakovati, da bodo bolgarski železničarji na kongresu v Sofiji stopili v ligo železničarjev slovanskih držav.

Nova notarska mesta v Ljubljani

Beograd, 29. januarja. AA. Pravosodni minister je izdal uredbu o spremembi uredbe z dne 24. januarja 1931 o določitvi števil sedežev notarjev.

Cl. 1. Določila čl. 1. točke 1/4 glede ločitve po enega notarskega mesta v Gospiću, Ogulinu, Vrbovskem, na Sušaku in v Crkvenici se spreminja in se v teh krajih določita po dve notarski mesti.

Cl. 2. Ta uredba dobi obvezno moč, ki jo pridobijo službene novine.

Premestitve učiteljev

Beograd, 29. januarja. p. Premestitve so naslednji učitelji in učiteljice: Ana Podboj iz Celja v Laško, Josip Kotnik iz Laškega v Celje, Lojze Blekuš iz Livloda v Kocjevo, Marija Janković iz Vojnika v Maribor, Marija Bergelj iz Laporja v Vojnik, Franjo Čiček iz Slivnice na Pobrežje pri Mariboru, Marija Smolnik iz Vavte vasi v Trebnju, Karla Srebrnič iz Vel. Pirešice v Leskovcu pri Krškem, Anton Bratkovič iz Leskovca v Vel. Pirešico, Gabrijela Skok iz Smartnega pri Slovenjgradu k Sv. Jerti na Laškem.

Virginio Gayda postane minister?

Pariz, 28. januarja. b. »Matine« doznava od svojega rimskega dopisnika, da bo Mussolini imenoval sedanjega direktorja lista »Giornale d'Italia«, Virginio Gayda, na za. ložno mesto v italijanskem kabinetu, njegovo mesto pri olojconem italijanskem listu pa bo prevzel sedanji direktor lista »Il Tevere«, Interdadi. »Tevere« bo konec februarja nehal izhajati.

Vremenska napoved

Zemunska: Oblačno, tu pa tam slab dež, enog v gorskih krajih, v severni polovici države nekoliko mraza.

Zagrebški: Zmerno topla nekoliko dežja, ponekod vedro vreme, Dunajska: Negolovo vreme.

Kontrola brez Rusije?

London, 29. januarja. br. Studijska komisija londonskega odbora za nevmešavanje v državljansko vojno v Španiji je danes proučevala predloge, ki jih je glede izvajanja kontrole sestavil pododbor. Po tem predlogu naj izvajajo kontrolo nad španskimi lukami vojne ladje onih držav, ki imajo že sedaj svoje vojne ladje v španskih vodah, namreč Anglija, Francija, Italija in Nemčija. Rusija naj bi bila po tem predlogu izključena, čemur pa se upirata Francija in Anglija. Na prihodnji seji bo komisija obravnavala predloge glede finančne podpore valencijski vladi obenem s predlogom Italije, da naj se zapleni zlato španske Narodne banke, ki se nahaja v inozemstvu.

Angleški politični krogi sodijo, da bo kontrola na španskih mejah uvedena šele v enem ali dveh mesecih. Prihodnja seja neutralnostnega odbora bo v torek. Kakor zatrjujejo, bodo tedaj razpravljali, ali se sploh mogoče in kako naj bi se preprečilo, da bi druge države finančno podpirale valencijsko vlado. Razpravljali bodo tudi o španskem zlatu ki je v zadnjem času prišlo v inozemstvo.

Nemška avtarkija

Berlin, 29. jan. AA. Danes je pruski ministrijski predsednik Göring otvoril letno kmetijsko nemško razstavo »Grüne Woche«, prirejeno izključno v znamenju štiri letke. Kmetijski minister Darre je v svojem govoru navedel rezultate v oskrbi nemškega naroda z domačim blagom. Danes, je dejal, smo še odvisni od tujine glede nekaterih vrst živil, če pa naši na nasprotni upajo, da nas bodo mogli kakor v svetovni vojni spraviti na kolena s tem, da nam bodo še bolj odrezali uvoz živil iz tujine, ne poznajo našega pravega položaja. Zadnja leta se nam je posrečilo povečati našo lastno oskrbo tako zelo, da se naša odvisnost od tujine ne more uporabljati kot sredstvo političnega pritiska.

Min. predsednik general Göring je nato v svojem govoru pozival k sodelovanju nemško kmetijstvo, napadajmo bataljon štiritiletk. Vem, da smo doslej pokazali izredne napore, je poudaril, vem pa tudi to, da se morajo obnoviti ti napori, če hočemo doseči svoj cilj.

Negušev protest v Švici

Bern, 29. jan. br. Bivši abesinski cesar Haile Selasie je poslal preko tajništva Društva narodov protest švicarski vladi zaradi priznanja italijanskega imperija. Švicarski zvezni svet je danes o tem razpravljal in sklenil vzeti protest na znanje. Odgovora ne bo dal, ker ga neguš tudi ne zahteva.

Papeževa bolezen

Rim, 29. januarja. br. Papež je prebil zopet zelo nemirno noč. Zaspal je šele proti jutru. Dopoldne se mu je stanje nekoliko izboljšalo in je v teku dneva sprejel več vatikanskih funkcionarjev, zdravniki pa izjavljajo, da bolnika moči vedno bolj zapuščajo.

Antonescu pojde v Ankaru

Bukarešta, 29. januarja. k. Zunanji minister Antonescu se danes vrne iz Zeneve, kjer se je s turškim zunanjim ministrom dr. Arasom dogovoril o svojem bližnjem posetu v Ankari. Baje bo Antonescu 8. februarja odpotoval v Turčijo. Iz Ankare bo potem skupno z dr. Arasom krenil v Atene, kjer se bo vršila letošnja prva konferenca sveta Balkanske zveze, ki je napovedana za 15. februarja.

Tudi Henleinova delegacija pri dr. Hodži

Praga, 29. januarja. o. Pozornost tujakšnih političnih krogov je zbudila avdiencia večje parlamentarne delegacije Henleinove stranke pod vodstvom namestnika dr. Franka pri dr. Hodži. Avdiencia je v zvezi s Hodževim pobudo za narodnostni sporazum v CSR v okviru možnosti, ki jih predvideva sedanja češkoslovaška ustava.

Usoden požar

Bukarešta, 29. jan. w. Na kolodvoru v Totireni, v severni Moldavi je istočasno na desetih krajih izbruhnil požar, ki je zaval ogromen obseg. V teku ene ure je pogorelo 46 skladišč žita. Škoda znaša več milijonov lejev. Vzrok požara še ni znan.

Druga konferenca slovanskih ginekologov

Brno, 29. januarja. br. Tukaj se je pričela danes v okviru kongresa češkoslovaških ginekologov druga konferenca slovanskih ginekologov. Udeležuje se je poleg zastopnikov češkoslovaške, Poljske in Bolgarije tudi 12 delegatov iz Jugoslavije. Na konferenci razpravljajo o tesnejšem sodelovanju med slovanskimi ginekologi zlasti v izmenjavi znanstvenih dognanj na tem polju medicinske vede.

Iz davčne službe

Beograd, 29. jan. AA. Andrej Perko, pomočnik davkarja, je premeščen iz Sl. Bistriče k davčni upravi v Ljublanu, davčni pravnik Ivan Smerov pa iz Laškega k davčni upravi v Slov. Bistrici.

Naši kraji in ljudje

Ljubljana bo jutri manifestirala

Ljubljanskemu meščanstvu!

Preteklo nedeljo je bil v Beogradu slavnostno podpisan pakt večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo. Ves južnoslovanski svet je pozdravil ta važni zgodovinski dogodek z največjim navdušenjem in po vseh mestih Jugoslavije in Bolgarije se v zvezi s tem vršijo spontane manifestacije.

Tudi naša bela Ljubljana ne sme zaostati. Da bo lahko dala vidnega izraza svojim čustvom iskrenega veselja nad velikim zgodovinskim dogodkom, je sklenila jugoslovansko-bolgarska liga sporazumno s podpisanimi društvi, prirediti jutri v nedeljo 31. januarja veliko manifestacijsko zborovanje,

ki se bo vršilo ob enajstih dopoldne v dvorani Trgovskega doma (Gregorčičeva ulica).

Pozivamo ljubljansko prebivalstvo, da se udeleži zborovanja v čim večjem številu, obenem pa prosimo vse ljubljanske hišne posesnike, da izobesijo v nedeljo državne zastave ter dajo tako tudi na zunaj vidnega izraza našemu veselju nad sklenjenim večnim prijateljstvom med dvema bratskima južnoslovanskima državama. Mestna občina na svojih poslopih zastave izobesila.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1937.

Jugoslovansko-bolgarska liga. — Jugoslovansko-čehoslovanska liga. — Jugoslovanski ženski savez. — Jadranska Straža. — Prosvetna zveza. — Zveza kulturnih društev. — Sokolska župa Ljubljana. — Sedeljska družina. — JNAD »Jadrane«. — JNAK »Edinstvo«. — Zveza trgovskih združenj za dravsko banovino. — Glasbeno Matica. — Nar. žel. glasbeno društvo »Sloga«. — Pevsko društvo »Ljubljana«. — Pevsko društvo »Danica«. Vič. — Čebelarstvo društvo. — Udruženje jugosl. nar. železničarjev in brodarjev. — Legija koroskih borec. — Društvo »Probuca«. — Zveza obrtnih društev. — Československa Obec. — Društvo »Soca«. — Klub koroskih Slovencev. — Savez jugosl. emigrantskih združenj. — Branibor. — Jugoslovanska gospodarska liga. — Narodna Odbrana. — Vodnikova družba. — Zveza kirčskih fantov in deklet. — Strelska družina. — Udruženje četnikov. — Klub primorskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre. — Jugoslovansko akademsko starešinsko društvo »Jadrane«. Društvo »Tabor«. — Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Pevsko društvo »Sava«. — Pevsko društvo »Slavec«. — Jugoslovansko učiteljsko združenje, sekcija Ljubljana. — Društvo »Belakrajinca«. — Slov. plan. društvo. — Ribarsko društvo.

Navodila udeležencem Manifestacijsko zborovanje se bo pričelo zaradi radijskega prenosa točno ob 11. Vse udeležence prosimo, da so ob pričetku že v dvorani in da s prepozitimi prihajanjem ne motijo prenosa. Vsa društva naj prisostvujejo manifestaciji s svojimi zastavami, ki morajo biti zbrani v dvorani že vsaj četrt ure pred pričetkom. Cenjene dame, ki posedujejo narodne noče, prosimo, da prisostvujejo zborovanju v narodnih nošah.

Ptujska bolnišnica se 80 let ni povečala

Ptuj, 28. januarja
Ta najmanjša bolnišnica največjega sreča v dravski banovini je v letu 1936, oskrbovala 2342 bolnikov. Povprečno je bilo oskrbovanih 94 bolnikov na dan, čeprav ima bolnišnica le 76 postelj. Zaradi tega se je morala uporabljati tudi izolirnica za bolnike z nalezljivimi boleznimi, sicer bi se moral odkloniti vsak tretji bolnik. Tako pa se je zdravil vsak peti bolnik ambulatorno; takšnih primerov je bilo 516. Operacij je bilo 895 in 1032 rentgenskih pregledov. Sprejemale so se tudi porodnice, ako je bil porod že v teku, čeprav so morale po porodu bolnice ležati med drugimi septičnimi bolniki, ker drugod ni bilo prostora. Umrlo je 80 bolnikov; izmed teh je bilo sprejetih 35 v umirajočem stanju.

Na internem oddelku je bilo največ tuberkuloznih bolnikov, ker posebnega oddelka ni na razpolago. Sicer vzdržuje bolnišnica ambulanco tudi za siromašne na pljučih bolne bolnike z rentgenskim preiskavanjem in dajanjem pnevmotoraksa ob sredah med 8. in 10. uro.

Vse te mnoge posle je moral upravljati z velikimi težavami primarij g. dr. Kuhar, ki se neumorno bori za razširjenje bolniških prostorov, za kar mu gre vsa hvala.

Najponovno spet naglasimo, da so razmere v bolnišnici nevedrnejše. Dne 27. t. m. je ptujska bolnišnica praznovala 80 letnico ustanovitve, a v vsem tem dolgem času se z izjemno izolirnega oddelka ni nič povečala.

Bela kuga v Celju

Celje, 29. januarja

Pred malim senatom okrožnega sodišča v Celju so se danes zagovarjali: 35letna žena brivskega pomočnika Josipina Filipičeva roj. Rebernakova iz Nove vasi pri Celju, 45letna babica Amalija Jelenova s Sp. Hudinje, 38letna delavka Justina Bučeva iz Nove vasi, 21letna delavka Franciška Farčnikova iz Gaberja, 20letna natakarka Berta Ambroževa iz Siska, 29letni pekovski pomočnik Ivan Štefanič iz Celja in mesarski pomočnik Josip Koželj iz Blagovne.

Filipičeva in Jelenova sta bili obtoženi, da sta pri odpravi telesnega plodu zakrivila smrt svoje »pacientke«. Filipičeva tudi zaradi raznih primerov odpravljanja telesnega plodu, Bučeva zaradi sodelovanja, Farčnikova in Ambroževa, ker sta si pustili vzeti telesni plod, Štefanič in Koželj pa zaradi zavajanja in nasnavanja k odpravljanju telesnega plodu.

Lansko pomlad je 28letna brezposelna

modistka Ana Holobarjeva v Celju zanosila z Ivanom Štefaničem. Dne 19. septembra mu je to sporočila z željo, da bi si dala odpraviti plod. Štefanič je se istega večera odvedel Holobarjevo v Novo vas k Josipini Filipičevi, o kateri je vedel, da se bavi z odpravljanjem telesnega plodu. Filipičeva je takoj pristala na odpravo, zahtevala pa je vnaprej izplačilo nagrade v znesku 550 Din. Ker Štefanič ni imel denarja pri sebi, je odšel s Holobarjevo in se vrnil z njo k Filipičevi 21. septembra zvečer. Plačal je zahtevano nagrado in pustil Holobarjevo pri Filipičevi. Filipičeva je najela pri Justini Bučevi posteljo in hrano za Holobarjevo za čas, ki bi bil potreben za izvršitev umetnega splava. Dasi je bila Holobarjeva že v sedmem mesecu nosečnosti, jo je Filipičeva v času od 21. do 30. septembra šestkrat obiskala pri Bučevi in ji z večkratnimi manipuliranjem s telohom skušala povzročiti predčasni porod, kar pa ji ni uspelo. Zato se je Holobarjeva odločila, da obišče babico Amalijo Jelenovo in je v to svrhu prešla od Štefaniča 500 Din za nagrado Jelenovi. Dne 1. oktobra je Bučeva odvedla Holobarjevo na Sp. Hudinjo k Jelenovi, ki je Holobarjevo skopala in ji nato s kovnasto iglo odprla maternico. To operacijo je Jelenova ponovila 2. oktobra na svojem domu in zvečer istega dne na stanovanju Bučeve, Holobarjeva je 4. oktobra rodila mrtvo dete mškega spola. Bučeva je mrtvorojenega otroka zavila v cuje in ga odnesla na okoliško pokopališče, kjer ga je zagrebala. Dne 8. oktobra je dala Bučeva v sporazumu s Filipičevo in Štefaničem popolnoma izčrpano Holobarjevo odpeljati na dom njene sestre v Vrhu pri Zalcu, drugi dan pa so Holobarjevo po zdravnikovem naročilu odpeljali v celjsko bolnico, kjer je 11. oktobra podlegla gnojnemu vnetju, ki je nastalo zaradi okužbe pri izvrševanju splava in zaradi celobelosti srca.

Josipina Filipičeva je že v preiskavi priznala svoja dejanja. Pravi, da se je že od leta 1932. bavila z odpravljanjem telesnega plodu in da je to »obrt« prevzela od svoje matere. Priznava tudi, da je izvršila slične »operacije« še pri kakih 30 drugih ženskah, ki pa jih ne pozna. Jelenova zaniška inkriminirano dejanje, ostali obtoženci pa priznavajo.

Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Suhadolnik, votanta sta bila s. o. s. Ročnik in Božič, obtožbo je zastopal drž. tožilec dr. Juhart, Filipičevo in Koželja je zagovarjal odvetnik dr. Kalan, Štefaniča pa odvetnik M. Hočvar.

Posvetovanje senata je trajalo skoraj poldrugo uro. Razprava je trajala od pol 9. do 13. Obsojeni so bili: Josipina Filipičeva na 1 leto in 3 mesece zapor, Amalija Jelenova na 4 mesece strogega zapora, Justina Bučeva na 3 mesece strogega zapora, Franciška Farčnikova in Ivan Štefanič na 2 mesece zapora pogojno za dobo 3 let, Berta Ambroževa na dva mesece zapora pogojno za dobo 5 let in Josip Koželj na 1 mesec zapora. Filipičeva je obsojena tudi na plačilo 400 Din, ostali pa po 100 Din povprečnine.

Podivjani fantje so demolirali hišo

Pri sirovem nočnem napadu so bile tri osebe huje ranjene

Sv. Anton v Slov. goricah, 29. jan.

Nismo se pozabili strašnega uboja pred dvema mesecema, ko je padla nedolžna žrtev, že se je spet zgodil podoben dogodek, in sicer v nedeljo 24. t. m. ponoči. Nočni napad precej spominja na one strašne dogodke v Kerestincu. Sreča je le, da tokrat ni nobene smrtni žrtve.

V Andreškem vrhu je obhajal pošten in miren posestnik Ploj Anton iz Brengove s svojimi sorodniki in delavci svoj god v hiši Zvera Leopolda. Bilo je zbranih kakih 20 ljudi, ki so se mirno zabavali. Prav posestnik Ploj je na novo leto prepričal večjo nesrečo s tem, da je odvil pijanemu Šampru Jakobu mlajšemu nož iz rok, ker je z njim besnel med ljudmi, ko so šli iz cerkve.

Tokrat pa se je hotel Šamprl nad Plojem osvetiti in je privedel v Andreški vrh družbo kakih šestih mladih pretepačev. Razgrajali so v začetku okoli viničarje in hoteli priti noter, kar pa se jim ni posrečilo. Nato so vlomili v gospodarsko poslopje in se do zob oborožili s sekirami, kosami, cepci in krampi. Nekateri so imeli tudi revolverje.

Tako oboroženi so se napotili med divjim krikom pred viničarje. Razbili so vse šipe, razbili s krampi okenske podboje in

začeli divje streljati v sobo. Nato so zlomili vrata in prirohnili med prestrašene goste. Nastala je prava bitka. Noži, krampi in sekire so se bliskali nad glavami gostov in svrha vsemu je bila, da ubijejo Ploja in nekatere njegove sorodnike. Kri je brizgala po stropu, stenah in tleh. Na bojišču so ostali Ploj Anton s prezezanim obrazom, Zorec Jakob in Paluc Pepek s prezezanimi žilami in rokami in več drugih.

Po dolgi bitki so bili vendar napadalci vrženi iz hiše, a so se ponovno vrnili skozi okno in začeli groziti Ploju in ostalim. Da bo že se zanje priletel nad plačila.

Kaj je vzrok tej podivjanosti, ki se povečuje od dne do dne? Mislimo, da je največja krivda v tem, da se danes dajejo pretepačem preneke kazni. Drugi vzrok pa je ta, da naša velika občina nima orožnikov, ki bi temeljito prečistili to zalego, orožniki pri Sv. Trojici pa ne zmorejo vsega dela v svojem velikem okolišu.

Prosimo odločilna oblastva, da napravijo temu konec. Ljudstvo je zbegano, saj v takih razmerah, kakor so zdaj, nista več varna ne imovina in ne življenje posameznika. Zločinci, ki so izvršili ta nedeljski napad, so po večini sami mladoletniki. Pri pomnjanju še, da ima lastnik skoro čisto demolirane hiše zelo veliko škodo. Kdo mu jo bo povrnil, pa je še vprašanje.

Adler — dosmrtna ječa

Razprava o umoru v št. Ilju je zbudila veliko pozornost

Maribor, 29. januarja.

Pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal danes 24-letni trgovski potnik Adler Karl, ki je 18. novembra umoril in oropal poštnega slugo Ludvika Zunka ko je ta nesel pošto in vrednostna pisma iz pošte na kolodvor št. Ilj. Dogodek, ki je razburil vse naše območje ozemlje, opisuje občirna obtožnica:

Od ministranta do Orla

Karl Adler je bil nezakonski otrok. Ko sta mu oče in mati umrli je živel do svojega 9. leta pri svoji stari mami v Gradcu. Ko ga tudi ta zaradi slabih gmotnih razmer ni mogla več vzdrževati, je padel v breme svoji domovni občini št. Ilj, kamor je bila pristojna njegova mati. Občina ga

Karl Adler

je oddala v refo in vzgojo posestniku Tišlerju Francetu, kjer je bil deležen skrbne in trdne vzgoje v krščanskem duhu. Tišlerjev je skrbel zanj kakor za svojega otroka, kar jim je Adler vračal s svojo pridnostjo v šoli. Učil se je pridno in je bil tudi drugače marljiv in pošten. Rad je obiskoval tudi cerkev, bil je ministrant in je vobče imel vse odlike dobrega kmečkega fanta. Ko je nekoliko odrasel, se je začel zanimati tudi za društveno življenje, postal član šentiljskega izobraževalnega društva in hodil k orlovski telovadbi, vse to do 16. leta. Potem je začel postajati lahkomišeln, hodil je zdoma in iskal več zabave v društvenem življenju. V mesecu maju je izginil v noči od Tišlerjevih in odšel k posestniku Jelenku v Štrihovec, kjer je služil za hlapca.

Obtoženec pravi sam, da je pobegnil od Tišlerjevih zaradi tega, ker se je bal, da bodo sorodniki prevzeli posestvo, on pa si je hotel ustvariti vsaj skromno, vendar samostojno existenco. Pri Jelenku je bil dve leti in opravljal razna poljska dela, najbolj pa mu je ugajalo delo v trgovini. Kar ga tu Jelenko ni mogel zaposliti, je

pustil hlapčevanje in bil nato sprejet v službo pri poštnem upravitelju Sfiligoju v št. Ilju.

Želja po »boljši družbi«

Delal je pri Sfiligojevih in pomagal tudi v gostilni Sfiligojeve gospe. Ko je tu izgubil službo zaradi pomanjkanja dela, je napravil prošnjo za sprejem k letaletu, ki pa je bila odbita. Ostal je tako brez dela in zaslužka in je po priporočilih dobil marca 1935 službo občinskega sluga v št. Ilju. Tu je dobival plačo mesечно 600 Din. V tej službi se je počutil zadovoljnega. Vse je bilo v redu, dokler ni Adler zagrešil v svojem poslovanju neke nerednosti. Zadržal je tuji denar (okrog 500 Din) in ga poravnal šele, ko je vsa zadeva prišla na dan. Novoizvoljeni občinski odbor mu je marca 1936 odpovedal službo. Adler si je nato poiskal nove zaposlitve, ki jo je dobil pri zastopstvu šivalnih strojev »Singer«. Iskal je kupcev za stroje, kasiral kupnine in obroke in prodajal obenem še druge šivalne potrebščine. Ker je prodajal pod ceno, samo da se je trditi prikupil, je šel na ta način precejšen del njegove provizije v izgubo. Po izjavi poslovođe Singerja so nje govji dohodki res znašali samo 572 Din mesečno. Kljub temu, da je imel še zastopstvo koles, je vsemo verjetno, da njegovi dohodki res niso presegali 500 Din na mesec in da je Adler kljub veliki varčnosti ko ni niti kadil niti pil, lezel v dolgove, ki so narasli ob koncu leta 1934 že na 2000 Din. Njegovo sodelovanje pri društvi je šlo v tem pravcu in namenu, da bi se približal »boljšim ljudem« in ker je želel postati nekaj več, kakor navaden delavec ali kmet. Globok prepred med njegovim položajem in s tem, po čemer je hrepenel, je pronicval v njegov značaj in ga privedel do zločina. Upnik so se začeli oglašati, a tudi takrat je Adler še vedno upal, da se bo izkopal iz dolga in da bo vendarle vsaj toliko prislužil, da bo poravnal svoje dolgove. V tej zmedenosti mu je šinila v glavo misel, da bi izropal šentiljskega poštnega sluga.

Pot k zločinu

Znano mu je bilo, ob katerem času prenaša sluga pošto in je tudi vedel, da nese sluga večkrat tudi večje vsote denarja. Poštni sluga Zunko je bil že nad 60 let star in ni mogel nuditi bogve kakšnega odpora. Adler je stanoval takrat v Štrihovecu in je imel svojo sobo s posebnim vzhodom. Poleg sobe je bila dvorana, kjer je Adler vzel dne 14. novembra sekiro in se je z njo napotil na glavno cesto, koder je hodil vsak večer poštni sluga na pošto. Tu se je skril v obcestno grmovje in čakal. Zunko je res prišel po cesti, toda pred njim in za njim so hodili ljudje, tako da si obdolženi ni upal Zunka napasti. Napad je preložil na naslednji večer, sekiro pa je pustil kar v grmovju. Ker so ga drugega dne posli s prodajo šivalnih strojev zadržali, da je prišel prepozno v zasedot, se je ponovno od

POJAVA HRIPE PO VSEM SVETU

KAKOR VSAKO LETO, TAKO SE JE TUDI LETOS RAZŠIRILA HRIPA PO VSEM SVETU. ČASOPISI SO POLNI ČLANKOV, KAKO SE OBVARUJEMO HRIPE, ZLASTI KAKO SE ZDRAVI HRIPA. ZDRAVLJENJA SO RAZLIČNA, TODA ENO DRŽI, DA SE VEDNO POLEG OSTALEGA PRIPOROČA TUDI LAHNA MASAŽA TELESNA NAVADNO NA VEČER V POSTELJI. ZA MASAŽO SE MNOGO PRIPOROČA »ALGA«. NAMOČITE KRPICO Z »ALGO« IN NALAHNO NADRGNITE VRAT, CELO, PRSA, LEDJA, NOGE IN ROKE. »ALGA« OSVEŽUJE, JACI PO MASAŽI JE SPANJE ZDRAVO IN LAHKO.

»ALGA« SE PRIPOROČA TUDI KOT ZAŠČITA ZOPER HRIPO, DODAJTE ČASI VODE TUDI MALO ŽLICICO »ALGE« IN IZPLAKNITE VECKRAT NA DAN NOS, USTA IN GRLO.

»ALGA« se dobiva povsod, steklenica din 12.—

1202-1

ločil, da izvrši svoje dejanje tretji večer.

Okrog 18. ure je stal v grmovju pripravljeno na napad. Bila je že skoro tema, ko je prikorakal po cesti poštni sluga Zunko s pošto vrečo in še enim zavojkom na ramenu. Takrat je Adler vzel v roke sekiro, stopil iz grmovja, se približal Zunku in ga udaril v zatilje. Zunko se je sesedel na tla in ni bil pri sebi. Adler je v pošto vrečo vrgel spolnato stran, medtem ko je pošto vrečo shranil v svoji sobi, ki jo je zaklenil za seboj. Sam pa se je napotil proti kolodvoru. Zunko je neposredno po tem, ko so ga ljudje našli in spravili na njegov dom, izdihnil.

Adler si je šele naslednjega dne ogledal svoj plen. Med pošto dočnega dne je bila tudi vrečica s priporočnimi pismi in 14 tisočaki, ki jih je Adler skril v svoji sobi pod neki tram. Z izropanim denarjem je začel takoj razpolagati, ker je vedel, da so serije medtem že objavljene. V razdobju od 18. do 2. decembra 1936 je menjal pri mariborskih trgovcih 8 tisočakov. Svoje dolge je poravnal v okrokih, ne naenkrat. Ko mu je izmenjani denar pošel, je skušal izmenjati devet tisočak v Mastekovi trgovini na Glavnem trgu. Izbral si je tu 7. decembra smučarsko obleko in hotel plačati pri blagajni s tisočkom. Mastekova blagajničarka je, navzlic zapiralni uri, bežno pregledala števčke v št. Ilju izropanih tisočakov in dejala neznanec, naj malo počaka. Neala je tisočak gospodarju. V tem trenutku je Adler spoznal, da je izgubljen, počakal pa je vseeno molče in mirno, ker je videl, da bi bilo brezuspešno, uprati se. Ko je stopil nekaj trenutkov za tem v trgovino policijski stražnik, se je izgovarjal, da je dobil tisočak od nekega kmeta. Potem pa je dejanje na policiji priznal, nakar je bil po zaslišanju oddan v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Obtoženi se zagovarja z izgovorom, da je bil v veliki denarni stiski in pravi, da ni imel namena umoriti poštnega sluga g. Ludvika Zunka, temveč se samo polastiti poštnega denarja.

Policija vzdržuje red

Za razpravo je vladalo veliko zanimanje, tako da so morali poklicati policijo, ki je skrbela za red. Razprava se je pričela točno ob 9. in sta najprej dva jetniška paznika privedla v razpravno dvorano št. 53 vklenjenega Adlerja. Zatem sta prišla v dvorano državni tožilec g. Sever in ex offo branilec odvetnik g. dr. Lipold, nato pa sodni dvor: predsednik s. o. s. dr. Tombak, in prisodniki sos. dr. Turato, Lenart, Kolšek in dr. Lečnik. Po uvodnih formalnostih je državni tožilec prečital obtožnico in je citanje trajalo pol ure. Med citanjem obtožnice je obtoženi Adler ves čas jokal. Ko ga je nato vprašal predsednik senata, če je obtožnico razumel in če se čuti krivega, je Adler to potrdil. Nato je sledilo zasliševanje Adlerja in posnemamo iz zaslišanja naslednje zanimive momente:

Predsednik: Povejte nam o svojem življenju in kako ste se za zločin pripravili, oziroma kako ste ga izvršili!

Otrok nesrečne matere

Adler (z jokajočim glasom): Mati mi je umrla že, ko sem bil star par let. Bila je delavka, očeta nisem poznal, baje je bil neki avstrijski oficir, ki pa ni nikdar plačal alimentov. Po smrti moje matere so me poslali v št. Ilj, ker je bila pokojna mati tamkaj pristojna. Šentiljska občina me je dala v rejo k raznim posestnikom, dokler nisem prišel k posestniku Tišlerju, kjer sem bil 9 let.

Predsednik: Zakaj ste odšli od Tišlerja?

Adler: Zato, ker nisem dobil nobene plače in bi si bil rad nekaj zaslužil.

Predsednik: Kam ste pa potem šli?

Adler: K nekemu drugemu posestniku, kjer sem dobil službo za hlapca z mesečno plačo 200 Din.

Predsednik: Zakaj ste vedno silili v takozvane »boljše kroge«?

Adler: Dobil bi rad stike z bolj izobraženimi ljudmi, da bi tako lažje prišel naprej.

Predsednik: Koliko časa ste bili nameščeni kot občinski sluga v št. Ilju?

Adler: 13 mesecev.

Predsednik: Zakaj so vas odpustili?

Adler: Nekoč sem izgubil 480 dinarjev, pa so mi očitali, da sem znesek poneveril.

Predsednik: Ali ste znesek povrnili?

Adler: Da, laborist sem z denarjem in sem mesec dni hranil samo z mlekom in kruhom. Odpustili pa so me, ko je prišla nova občinska uprava, v kateri so ljudje, ki so drugačnega prepričanja kakor jaz.

Dve značilni izpričevali

Predsednik je nato prečital pismo o glasu, ki ga je izdala občina št. Ilj, v kateri je Adler opisan kot lažnjiv, nadut, domišljav, zviti in delomrzen človek, ki je tudi kradel. Obenem pa se je tudi prečitalo spridevalo, ki ga je izstavil isti občinski odbor Adlerju, ko je bil občinski sluga. V tem spridevalu pa se zatrjuje, da je Adler bil vedno zvest in zanesljiv, priden in da ga vsakomur priporočajo...

Predsednik: V kakšnih društvih ste se v št. Ilju udeleževali?

Adler: Najprej sem bil pri Orlu, potem sem pristopil k Sokolu.

Predsednik: Zakaj ste pristopili k Sokolu?

Adler: Ker so Orla razpustili in sem rad telovadil.

Predsednik: Ali ste se še druge udeleževali?

Adler: Svoječas sem bil tudi ministrant

in cerkveni pevec. V cerkvi sem pel tudi v zadnjem času, ker so me zato naprosili.

Nato je Adler podrobno povedal, kako mu je šinila v glavo misel, da bi izropal poštnega sluga Ludvika Zunka.

Predsednik: Kdaj vam je ta misel prišla na um?

Adler: Že nekaj tednov pred zločinom. Toda Zunka nisem nameraval ubiti, marveč samo omamiti ter mu nato odvzeti pošto vrečo.

Predsednik: Kolikokrat ste Zunka s sekuro udarili po glavi?

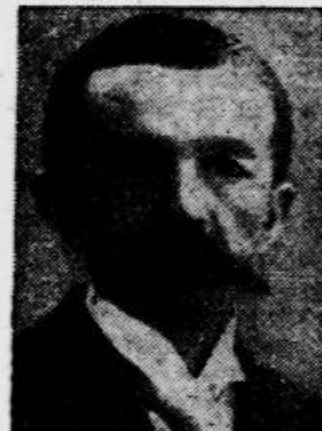
Adler: Samo enkrat.

Predsednik: Zdravniško mnenje pravi, da ste ga trikrat.

Adler: Jaz sem ga samo enkrat in sicer zato, da bi Zunka omamili.

Nato so prečitali zdravniško mnenje in rezultate obdukcije; poročilo pravi, da je Zunko zadobil tri poškodbe, od katerih sta bili dve lažji, ena pa absolutno smrtonosna in bi bila vsaka zdravniška pomoč zaman.

Sledilo je zasliševanje sodnega zdravnika dr. Jurečka, ki dopušča možnost, da izvirna ena rana od padca na kamen. Branilec dr. Lipold je nato predlagal, naj se zasliši še en izvedenec, kar pa je sodišče odklonilo.

Pokojni Ludvik Zunko

nilo, ker je državni tožilec dejal, da je Zunko samo enkrat padel in je zato moral zadobiti le en udarec.

Predsednik: Niste pomislili, da bo zločin prišel na dan?

Adler: Nisem ničesar pomislil. Bil sem v veliki stiski.

Predsednik: Pa bi kaj kradel!

Adler: Nisem ga mislil umoriti, samo omamiti.

Predsednik: S tako veliko sekuro (pokazal je na sekuro) ne morete človeka omamiti. S tako sekuro se vendar ubije žival!

„Krivica se ne sme delati!“

Nato so bile zaslišane posamezne priče. Prvi je prišel na vrsto župan šentiljske občine Karel Svaty. Orisal je Adlerja najprej za pridnega in sposobnega človeka.

Predsednik: V pismu o glasu, ki ste ga vi podpisali, pa stoji, da je Adler lažnjiv, nadut, domišljav, zviti, delamrzen in vrh tega kradljivec!

Svaty: Ne vem ničesar!

Predsednik: Saj ste vendar vi to podpisali! (Mu kaže podpis).

Svaty: Ne vem, pisali so tudi drugi gospodje, jaz sem samo podpisal.

Predsednik: Kdo pa je sestavil to pismo o glasu? Ali je to organist napravil?

Svaty: Ne vem, morda tajnik.

Predsednik: Slišite g. Svaty, krivica se ne sme delati!

Sledilo je zasliševanje druge priče, in sicer zdravnika dr. Bačarja, ki je izpovedal, da pozna Adlerja samo z najboljšimi strani in da mu je uganka, kako je mogel Adler ta zločin izvršiti. Dejal je, da ima vsak človek dve strani, dobro in slabo, in da so se najbrže pri Adlerju pod vtisom šentiljskih razmer razvijale slabe strani.

Dr. Lipold: Ali ni bil Adler samo zato odpuščen, ker je bil drugačnega političnega mnenja?

Matineja Z.K.D.

Največji svetovni basist Fjodor Šaljapin

v vefilimu
po znamenitem romanu
CERVANTESA**Don Quichote**V ELITNEM KINU MATICI danes ob 14.15 in v nedeljo ob 10.30.
Matinejske cene din 3.50 in 5.50.

Domače vesti

Pomota ali pogreška?

Pišejo nam:

Gasilska zveza je m. dr. odlikovala za izredne gasilske zasluge tudi gg. dr. Kodre, magistratnega uradnika iz Ljubljane, in Lovra Planina, dežnikarja iz Škofje Loke. To je očitno pomota ali pa pogreška v imenih.

G. Planina sploh ni član gasilske čete v Škofji Loki. Bil je sicer pred leti član gasilskega društva, toda se ni nikdar aginlo udeleževal v gasilskih organizacijah in je njegovo ime v gasilskih vrstah tako rekoč neznan. G. Planina po gasilskih predpisih danes sploh nima kvalifikacije za kakršnokoli gasilsko funkcijo.

G. dr. Kodre je popoln novinec v gasilstvu. Bil je sicer član bežigradske gasilske čete v Ljubljani, toda ta četa pravzaprav še ni aktivizirana, kar še danes nima niti — brizgalne. Zasluge g. dr. Kodre za gasilstvo bi mogle torej nastati šele v bodočnosti. Gasilska zveza je morda podelila g. dr. Kodreju odlikovanje, da ga vzpodbudi k zaslugam, ki jih od njega pričakuje.

Verjetneje je pa seveda, da sta gg. Planina in Kodre prišla v spisek odlikovanih, ker sta bili njuni imeni po pomoti zamenjani z imeni gasilcev, ki so odlikovanja s poštvovalnim in uspešnim delom že zaslužili.

— Izvredna prilika. Znižali smo cene: moške galoše 35.—, 40.—, damske snežke 65.—, 70.—, damski dežni čevlji 50.—, otroške snežke od 45.— do 55.— Din. BOSTON-čevlji, Aleksandrova 3.

* Dr. Petr Zenkl — primator Velike Prage. Najnovejša vesti iz Prage potrjujejo informacijo ki smo jo v »Jutru« je za beležili, da bo bodoči primator (župan) Velike Prage zaslužni komunalni politik in delavec za češkoslov.-jugosl. vzajemnost dr. Petr Zenkl. Dosedanji dolgoletni župan dr. Karel Baxa, ki bo letos dopolnil 75 let, je to svoj sporodil vodstvu narodno-socialne stranke svoj sklep, da odstopi in je obenem priporočil stranki za svojega naslednika dr. Petra Zenkla. Predsedstvo stranke je vzelo odločitev in predlog dr. Baxe soglasno na znanje in kar kaže, da so tudi druge koalicijske stranke za ta predlog, je izvolitev dr. Zenkla zanjmenjena. To vest bode gotovo vzel z veseljem na znanje vsi oni, ki so imeli ob dr. Zenklovih predavanjih v Ljubljani in Mariboru prijetno priliko, spoznati simpatično osebnost bodočega župana Velike Prage.

* Bivši predsednik stola sedmorice dr. Badaj je umrl. V starosti 80 let je umrl v Zagrebu dr. Aleksander Badaj, nekdanji predsednik pravosodnega oddelka hrvatske deželne vlade, ki je sestavila hrvatsko-srbska koalicijska leta 1906. Na tem mestu je bil še enkrat leta 1917 v dobi bana Mihaelovića, po prevratu pa je postal predsednik stola sedmorice in bil kot tak po nekaj letih upokojen. Dr. Badaj je bil doma iz Černika, gimnazijo je dovršil v Požeju, pravne študije pa v Zagrebu, nakar je otvoril odvetniško pisarno v Zemunu. Kot vnet pristave hrvatske srbske koalicije je bil izvoljen za poslanca v hrvatskem deželnem zboru in ko je prišla koalicijska na krnilo, je po svojih odličnih pravnih sposobnostih dosegel visoko mesto predsednika pravosodnega oddelka deželne vlade.

* Protituberkulozna zveza v Ljubljani prosi vse delodajalce, da bi pospešili zdravstvenemu stanju delojemalcev — osebno kar se je tiče — vso pažnjo in upoštevati dejstvo, da je primerno dobra plača ali međa prvi pogoj za uspešno zdravljenje, ki zahteva dobro in tečno prehrano. Tudi stanovanjskim prilikam svojih namestencev naj posvečajo vso skrb in naj tam, kjer je to le kolikor koli mogoče, podpirajo akcijo za zdrava in zračna stanovanja. Le skupnemu delovanju vse javnosti bo mogoče dobojevati z najhujšim sovražnikom človeštva — jetiko — uspešen boj!

Pri ljudeh »nagnjenih k maščobi«, se izkaže naravna »Franz-Josefovica« genci- ca kot zanesljivo in prijetno učinkovito sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne diete. »Franz-Josefovica« genciča se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. št. br. 15. 495/35.

* Velike pokrajine brez zdravnikov. Ker ni popolnoma izvedena organizacija zdravstvenih služb, imamo v mestih veliko število slaboplačanih zdravnikov in volonterjev brez plač, dočim živi in umira prebivalstvo velikih občin brez zdravniške pomoči, prepuščeno na milost in nemilost usodi in vrazarjam. »Hrvatski dnevnik« navaja, da je v Zagrebu 129 zdravnikov volonterjev, ki se borijo z največjo bedo. Ko je bilo nedavno razpisano mesto četrtega zdravnika okrožnega urada za varovanje delavcev v Karlovcu, se je iz množice volonterjev prijavilo za to mesto samo eden. To je bil neki mladi zdravnik, doma iz Črne gore. Četrty zdravnik karlovskega okrožnega urada mora opravljati zdravniško službo med delavci, ki gradijo železniško progo Bihač-Knin. Mesečna plača znaša 2.100 Din, zdravnik pa ima tudi prosto stanovanje.

Pri razpokani koži, ozeblinah, lišajih in izpuščajih — čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILČNO MAZILCO«!

* Razvoj Zemuna. Zaradi ugodne lege se je Zemun v zadnjih 18 letih razširil kakor malokatero mesto v državi. V tej dobi je bilo investiranih za najrazličnejša gradbena dela, za nove stavbe, popravila, razširitev regulacije ulic itd. preko 300 milijonov dinarjev. Največje investicije so bile leta 1928, najmanjše pa leta 1919. Za razvoj Zemuna je bilo posebno pomembno lanske leto. Doprili so največje poslopje — palačo zrakoplovnega poveljstva in razne podjetniške stavbe. Zemun se tipično delj na dva različna dela; stari del je zbran okrog dvorane hribovka v tem kraju, na vrhu katerega je bila nekdanja trdnjava, novi del pa se širi v nižini proti Savi in v njem že 30 let gradijo po principih moderne urbanistike. Zemun je imel leta 1890 okrog 14.000, leta 1920 preko 20.000, leta 1931 že okrog 29.000 zdej pa ima okrog 33.000 prebivalcev.

Lahko, normalno izpraznjenje pri zapelki, lenivosti črevesja Vam omogočajo

ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA

Dobivajo se v vseh lekarnah v Škatinah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50.

Ogl. reg. pod S. br. 22115/33.

* Iz slovenske Koroške. Prebivalci št. Jakoba pri Brnci so si sami napeljali vodovod. Njihovi predniki so se o vodovodu pogovarjali že pred 40 leti, a dela se niso lotili in pomoči ni bilo od nikoder. Pred letom pa so se sedanjci prebivalci sami lotili dela, delali so tlako brez vsake pomoči, sosed-mehanik je montiral cevi od vrelca do vasi v dolžini 900 m in zdej imajo v vsaki kuhinji in vsakem hlevu dobro pitno vodo. V Kamnu je umrl 68-letni župnik Anton Šturm. Doma je bil iz domačalske fare, bogoslovne študije je dovršil v Celovcu, služboval pa je v Smohoru, na Višarjah, v Borljah, na Brdu in 20 let v Kamnu. Z dobrosrčnostjo, značajnostjo in narodno zavedenostjo si je pridobil velik ugled.

* Obsodba dveh lažnih novinarjev. Tuluški (boceda je turškega izvora in pomeni malo pretkanega sleparja) so v naših krajih zelo grda in nevarna pojava. Taki sleparji se predstavljajo lahkovernemu svetu kot zaslopniki in zaupniki važnih ustanov, patriotičnih društev, najrazličnejših po litičnih misli, prav radi se pa tudi poslužujejo novinarske krinke. Zaradi v mnogih primerih je nerazumljiva lahkovernost ljudi imajo pri tem velike uspehe. Ta lahkovernost je nekaj prav čudnega zaradi tega, ker je novinarska stanovska organizacija že tolikokrat opozarjala in svarila pred sleparji ter razlagala, kakšne legitimacije imajo pravi novinarji. Zdej je novosodsko okrožno sodišče obsodilo dva tulumasa — lažna novinarja: Stjepana Knjipa, trgovskega potnika iz Osjeka in Miljutina Jovanovića, ki je bil nekdanji uradnik pri finančnem ravnanstvu v Novem Sadu. Knjip in Jovanović sta nekdanj v Novem Sadu ustanovila list »Naša Sloga«. To je bil eden izmed mnogih tednikov, ki se nepričakovano pojavijo in potem izginejo. Samo dve številki sta izšli, tretjo pa sta sleparji pripravila in prinesla nekemu bogatemu trgovcu odlaš članka, ki je vseboval nanj in na njegovo rodbino strupen napad. Zahtevala sta naj plača 4000 Din, da članek ne bo objavljen. Trgovci se ni dal oslepariti in izkoristiti, ter je vse naznanilo policiji. Sleparja sta na razpravi sicer zarjevala, da nista hotela izjavljati denar, dobila pa sta po 3 mesece strogega zapor.

Opozorjamo Vas na odprodajo konfekcijskega blaga po izredno nizkih cenah. JOS. ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova c.

* Zlato v Dravi. Industrijec Braun v Gjurjevcu je pred dvema letoma vzel v zakup izpiranje zlata iz Drave od Legrada do Barca. Na tem področju se ukvarja z izpiranjem zlata okrog 150 prebivalcev zlatarjev. Pri primitivnem izpiranju ostane zlaten del zlata neizkoriščen, ker obleži v pesku, in je podjetnik svoje naprave že precej moderniziral. Za pridobivanje zlata iz peska Drave se zanimajo razni inozemski podjetniki in je Braun zdej celo iz Londona dobil ponudbe o soudeležbi pri podjetju.

* Pet dni in pet noči na zapuščenem otoku sredi Dunava. V Smederevu in okolici je več dni divjala silna nevihta. Pred nevihto v soboto so se štirje brezposelni delavci s čolnom odpeljali na otok Adu, da bi tam nasekali nekaj drv in se z njimi vrnili domov. Med delom jih je zajela nevihta. Od ure do ure so čakali, da bo neura pojenjala, a ko jim je besno valovje odtrgalo in odneslo čoln, so spoznali veliko nevarnost, ki jim preti brez jedi in strehe na zapuščenem otoku. Pet dni in pet noči so stradali in prezebali na otoku in šele v četrtek jih je za ceno lastnega življenja rešil neki obalski delavec. Srečno je prispel do njih s svojim čolnom in jih spravil na varno.

* Spet smrtna nesreča v rudniku Monte Promina. V Siverčici, v rudniku Monte Pro, bi ugotovile, kako se dogajajo nesreče. V rovih so se že mudile razne komisije, da Te dni je nova nesreča spet terjala smrtno žrtev. V nekem rovu so delali rudarji Peter Lončar, Milan Tomić in Krsto Novaković.

V bližini te skupine je bil rov, kjer so s kopanjem že davno prenehali in kjer so popustile že vse opore. Ko so se trije rudarji poleg zapuščenega rova lotili dela, so se pričele vsipati velike količine drobnega premaga in kamena. Naenkrat se je vsa celala slena in je plaz podel rudarja Lončarja, dočim sta tovariša še srečno dosegla izhod iz rova. Ko so Lončarja odkopali, je bil že mrtev.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo. 3

Iz Ljubljane

— Zene, v nedeljo 31. t. m. ob 11. dop. v dvorano Trgovskega doma na manifestacijsko zborovanje v proslavo podpisa prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo! Društva se udeležijo manifestacije s prapori, slovenska dekleta in žene pa pridite v narodni noši. Sekcija jugoslovenske ženske zveze.

— Glasbeni Matiči ljubljanski se je posrečilo, da je dobila za en koncert enega najslavnejših sodobnih kompozitov Vašo Pihoda. Vaša Pihoda je že dvakrat nastopil v Ljubljani na koncertu in imel vselej popolnoma razprodano dvorano. Njegov letošnji nastop bo v petek 5. februarja ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

— Medicinsko predavanje. Dr. Oton Bajc, asistent I. kirurškega oddelka splošne bolnišnice v Ljubljani, bo predaval o možganski kirurgiji, to je o tisti vrsti operacij, o katerih se je do nedavnega mislilo, da sploh niso bile mogoče. Predavanje bo v okviru poljudno-znanstvenih predavanj Prirodoslovnega društva 1. februarja ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta univerze. Vstopnina 4 Din, za diake 2 Din.

— V društvu »Sole« bo predaval drevi ob pol 21. v salonu »Zvezdec« g. Viktor Pirnat v naši trgovski in vojni mornarici. Tretjino naše državne meje namaka naš sinji Jadran, 363 luk vodi v svet, 1000 otokov je pred nami. Gospodarski razvoj mlade pomorske države zavisi mnogo od ureja, nih luk, razvite trgovske mornarice in njenih prekomorskih zvez, vse pa od vojne mornarice, poklicne čuvarice našega morja. O vsem tem nam pove gosp. Viktor Pirnat v predavanju, v katerem nas popelje tudi po naših večjih lukah od Sušaka do Bojane. Sočani, prijatelji in vsi, ki ljubite naše morje, sinji Jadran, ne zamudite tega prvotnega predavanja s 100 slikami o naši trgovski in vojni mornarici. Vabljeni vsi in vsem je vstop svoboden.

— Filozofsko društvo bo imelo drevi ob 18. v filozofskem seminarju na univerzi svoj II. redni občni zbor. Članstvo se ga naj v polni meri udeležijo. — Odbor.

— Razstava ženske umetne obrti priredi Zveza gospodinj ob 30. t. m. do 3. februarja v Grad Šču 14. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 19. ure. Svoja dela razstavi Drž. osrednji zavod za ženski obrt, strokovnjaki, arhitekti in zasebnice.

— Izplačevanje pokojnin. Pošta Ljubljana I. bo dostavljala pokojnine 2. februarja na praznik. Da ne bi bilo treba postnim uslužbenecem poslati denarja nazaj, naj jih upokojenci počakajo doma.

— Iz pisarne Ljubljanskega Sokola izvevmo, da so pripravili za maskarado: Z me, tulnicno po logu... do malega zaključene. Niso torej točno vesti, da na maskarado ne bodo pripuščene maske, ki ne bodo v duhu naslova. Nasprotno, na tej zabavi bo imele svoje posebno vlogo tudi one maske, ki bodo kot opazovalci skušali domietti to pestro družbo metuljčkov, žučkov in hroščev, rajajočih v najčistejšem veselju med bohotnim cvetjem zelenega loga. O tem smo poročali že zadnjič. Zaželeno so zlasti razni profesori — etimologi, botaniki in drugi, ki hočejo stvar proučiti; dobrodošli pa so tudi oni, ki hočejo s svojimi fantastičnimi ali pisanimi kostumi konkurirati bujno barvnim in bizarnim oblikam pisanega loga. Pripravite se torej na to konkurenco.

— Na pustno soboto 6. februarja bo na Taboru velika maskarada v čaru mesečne noči, v vseh prostorih Tabora, ki bodo tako lepo opremljeni in z zvezdicami razsvetljeni, da se boste lahko počutili kar najbolje. Privedite s seboj še znanec, čedni ne bodo točno v skladu z devizo. Bodo pa nastopile med maskami izvrzne skupine zvezd, ozvezdij in planetov. Ze danes si napravite na koledar opazko: na pustno soboto prav gotovo na Tabor.

— V Sokolskem domu v Šiški priredi šišenski Sokol 1. februarja svojo vsakoletno predpustno maskarado. Na to predpustno zabavo vabimo vse, ki si žele nepriljeno in dobro zabavati. Ob zvokih jazz orkestra I. planinskega polka iz Škofje Loke se bodo plesni pari pozibavali in maske rajale po dvorani. Za prvotno vinskih kapljico bo poskrbela priznana domača trdka Peter Stepič, lastnik br. Mirko Stepič, vinska veltrgovina v Šiški. Na razpolago bodo bogato založeni buffeti, ki bodo nudili vse dobroto za lačne želodec po zmernih cenah. Obiščite nas 1. februarja zvečer in videli boste, da Vam ne bo žal.

— Opozorilo lastnikom Psov! Mestno poglavarstvo ponovno opozarja vse lastnike psov, da jih prijavijo, v kolikor jih že niso, mestnemu izvršnemu uradu v Lingarjevi ulici 1/III, in da plačajo predpisano pasjo takeo najkasneje do 15. februarja 1937. Po tem termnu bo treba plačati dvojno takso ali pa ne prijavljene pse pobral konjač. Prav tako pa je treba prijaviti tudi pse čuvaje, ki so oproščeni takse in so na to lastniki psov čuvaje še posebej opozarjajo.

— Papagajček brez enega krempljčka je ušel. Vrme se ga naj proti nagradi. Tavčarjeva 2/III.

Iz Celja

— Velik delavski zbor s predavanjem o socialni zakonodaji so skilale delavske strokovne organizacije Medstrokovnega odbora za jutri ob 9. dopoldne v dvorano Celjskega doma. Predavatelj pridejo iz Maribora.

— Aretacija zaradi suma roparskega umora. Orožniki so te dni aretirali čevljarja R. s Sp. Hudinje in njegovo ženo zaradi suma roparskega umora, ki je bil izvršen približno pred 15 leti. Zaradi tega zločina je bil takrat obsojen nekdo drugi na dosmrtno robijo. Ker je sodna preiskava še v teku, nismo mogli izvedeti podrobnosti.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16. matinejo »CIRKUS BARNUM«. Predstavi ob 18.15 in 20.30 ODPADETA.

— Nepoštena delavka. Dne 14. t. m. zvečer je prišla 21-letna delavka Marta O. iz Celja v salon modistke gđ. Smolnikereve v Kolencovi ulici in jo vprašala za reko stanovanje, ki je bilo oglašeno v izlozbi. Delavka je porabila ugodno priliko in izmaknila naročen damski klobuk, nato pa izginila. Včeraj so jo v Celju aretirali in ji vzeli klobuk, ki ga je imela na glavi.

— Poskus samomora v zaporu. V sredo je 22-letna brezposelna delavka v policijskem zaporu izpila večjo količino očetne kisline. Obupanko so prepeljali v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Šampanjski valček« z Gladys Swarthoutovo in zvočni tednik.

Iz Maribora

— Sokolsko društvo Maribor-matica ima svoj redni občni zbor v sredo 3. februarja ob 20. v gornji mali dvorani Narodnega doma. Bratje in sestre, Vaša dolžnost je, da se vsi udeležite običnega zbora.

— Iz mariborske kaznilnice. Med 491 obsojenci, ki so ostali 31. decembra 1936 v moški kaznilnici, je bilo 29 dosmrtnih. Pogojno odpuščenih je bilo dosedaj 683 obsojencev. V letu 1936 je prišlo v kaznilnico od sodišč 200 iz drugih kaznilnic pa 58 obsojencev. Izstopilo jih je zaradi prestane kazni 111, zaradi premestitve v drugo kaznilnico 6, 118 obsojencev je bilo pogojno odpuščenih, 3 pa so umrli. S stanjem 31. decembra 1936 je bilo v moški kaznilnici 29 obsojencev na dosmrtno robijo, 413 na začasno robijo, 4 zatočenje, 42 strogi zapor, 3 zapor. Od kaznjencev je 472 polnoletnih, 19 pa maloletnih. Samoev je 333, oženjenih 133, vdovcev 13, ločencev 12. Po poklicu jih pripada največ poljedelstvu in sicer 234. Sledita industrija in obrt s 194, trgovina in bankarstvo 11, državna in samoupravna služba 5, svobodni poklici 13, dlnarji in služničarji 25. Od ustanovitve kaznilnice 1. oktobra 1881 do 31. decembra 1936 izkazuje stanje kaznjencev 22.711. Po begih kaznjencev od leta 1919 do 1936 je bilo 107.

— Ker je zabodel župnika z nožem, je bil pred malim kazenskim senatom v tajni razpravi obsojen 36-letni delavec Martin Pintarič na 14 dni zapor. Dodek se je primeril 25. februarja 1936 v Jamni, ko je po plesu v Kreftovi gostilni navalil Pintarič na župnika Andreja Klobaso ter ga z žepnim nožem zabodel v desno stran prsi. Župnik Klobasa je sicer v preiskavi izpovedal, da ga je Pintarič hotel oropati, vendar državni pravnik Pintariča ni obtožil zaradi poskušene ropa, marveč radi telesne poškodbe. Župnik Klobasa, ki je bil povabljen kot priča, ni prišel k razpravi.

Iz Kranja

— Predavanje na Ljudski univerzi. Drevi ob 20. bo predavala g. Angela Vodetova o krizi družine.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilim »Valček na Nevic«. Med dodatki tudi glasbeni film »Ruska romanca« in Paramountov zvočni tednik. Sledi za svečeno vefilim »Viktor in Viktorijac«.

Iz Ptuja

— Jubilej deia. Pri vinskem podjetju Fürst in sinovi v Ptuju je praznovati knjigovodja Steinbrückner Hans 25-letnico službovanja. Čestitamo!

— Gladalščje. V ponedeljek so gostovali mariborski igralci na našem odru. Na sporedu je bila drama »Prva legija«. Odlična igra Mariborčanov je bila delezna mnogo pohvale. Zal le, da je bil obisk preslab. Vzrok je menda, da publika za resne drame nimajo prevelikega zanimanja in si želi le operet ali veseliger.

— V avto se je zaletel. Na banovinski cesti med Stojnici in Zaplaji se je v sredo proti večeru pripeljal hujša avtomobilska nesreča. Tedaj se je vračal neki oseba ni avto od Sv. Barbare v Ptuj. Sofer je opazil na desni strani ceste berača, ki je lepo počasi šepal naprej in dajal signale, na kar se pa berač ni oziral. V zadnjem trenutku je berač skočil direktno proti avtomobilu. Avto se je takoj ustavil in ponesrečenca nezvestnega prepeljal v bolnišnico. Ponesrečenec je 72letni Franc Lenko, ki se je pred kratkim vrnil iz Francije. Oblavsta bo do ugotovila, kdo je kriv nesreče.

— Precej snega je zapadlo zadnje dni tudi pri nas. Tako zvanj hrib Panorana, ki je last grofa Herbersteina, je poln smučarjev. Vlaki so imeli velike zamude, ker so bile železniške proge preveč zamele s snegom. V mestu opazamo, da se hšni poselsniki premoajo brigajo za čiščenje hodnikov. Strogi razglasi bi k temu gotovo pomagali.

Iz življenja na deželi

KOTREDEŽ. Gasilska četa v Kotredežu obstoj šele nekaj let. Pokazala pa je mnogo marljivosti. Ze pred tremi leti je zgradila svoj društveni dom. Svet je podaril dosedanjim načelnik g. Forte. Poleg redne občinske podpore so gasilci v Kotredežu imeli od oblastva 4.900 Din podpore in je dom zdaj brez dolga. Ze nekaj časa pa je vladala med člani pomanjkljiva disciplina, kar se je na videz omilila na izrednem običnem zboru v decembru. Preteklo nedeljo je bil redni občni zbor v društvenem domu. Pri volitvah sta izpadla dosedanja načelnik Forte in poveljnik Viktor Dmrovič. Načelnik je Prvinec, poveljnik in podpoveljnik sta pa nezmogla vršiti svoje funkcije.

MALA NEDELJA. V nedeljo 24. t. m. je bila v Sokolskem domu pri Mali Nede- lji letna skupščina tukajšnje gasilske čete. Občni zbor je pokazal najlepšo složnost vsa članstva. Glavna točka dnevnega reda so bile volitve nove uprave, v katero so bili izvoljeni soglasno večinoma stari zašlužni in delavni odborniki z novim predsednikom Antonom Karbo na čelu. Novi odbor jamči s svojimi imeni za spoznamno in uspešno delo, saj je od 32 nazvočih članov glasovalo za to listo 31 članov, 1 član pa se je vzdržal glasovanja. Z odobravanjem je članstvo sprejelo vest, da je občinska uprava določila za svojega

KINO
TEL. 21-24
MATICA
Zabavna in vesela opereta
DUET
z dražestno MARIKO ROKK in HANS SOHNER-ROCK
TEL. 27-30
SLOGA
Humoristična veseliga
»HAZ IN TI«
Feliks Bressart, Friedl Czepa, Otto Walburg

Matineja ob 14.15
»Šale za male in drugo«
Sodelujejo: Micky Miške in Veseli Dodi

TEL. 22-21
UNION
Veličastna in razkošna opereta
KONCERT NA DVORU
Marta Eggerth in Johannes Heesters

Matineja ob 14.15
»RIBICEVA PESEM«
Najlepše arije poje Jan Klepura.
Predstave ob 16.15, 19.15 in 21.15 uri

zastopnika pri gasilski četi g. Slavka Senčarja. Iz poročil je bilo razvidno lepo harmonično delo čete s sokolsko četo. Tako je v preteklem letu sokolska četa s posebno prireditvijo nudila gasilski četi čez 1000 Din čistega dohodka. Vsem nazvočim je zelo ugajalo, s kako skrbnostjo je sokolska četa opremila in pripravila svoj dom za to gasilsko skupščino. Ob koncu je skupščina izvolila soglasno za služnega gasilskega veterana g. Josipa Turka za prvega častnega člana te čete. Četi želimo v njenem nadaljnjem delu mnogo uspehov.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja dr. drevi ob 20. in jutri ob 15.15 in 20. veseli film »Žene štrajkajo«. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik in domač kulturni film.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri film »Poslednji pogani« v ponedeljek in v torek na svečeno po film »Ča-bi«. Vskokrat nov zvočni tednik in kulturni film.

SEVNICA. Gasilska četa je imela v nedeljo občni zbor. Predsednik g. Rudolf Cimperšek je v uvodnih besedah pozval zborovalce, da v počastitev gasilskega pokrovitelja kraljeviča Tomislava, ki je blagohotno prevzel kumstvo vsakega prapora in podaril prekrasen trak, vstanejo in zakličejo trikrat »Živel kraljevič Tomislav!« Dalje je poročal, da si je četa na iniciativno in podporo g. Lenarta in njegovega tovariša pridobila prelep prapor. Hvala vsem, ki so prispevali ali v denarju ali z delom. Prav posebno se je zahvalil vrlim damam za krasni trak, potem sevniki občini za izdatno podporo, ki jo je izposloval župan g. Trupej, in nadsvetnik g. Doberšku Ivanu za blagoslovitev prapora. Zatem so podali poročila poveljnik, tajnik in blagajnik. Po poročilu nadzornega odbora je bila upravi čete soglasno podana razrešnica. Z velikimi ovacijami je bil soglasno spet izvoljen stari odbor: predsednik Cimperšek Rudolf, poveljnik Valant Frenk, namestnik Gabrič Anton in Sunta Franjo, tajnik Skerget Leopold, blagajnik Smodej Josip in ostali razen Koritnika Franca, ki zaradi bolezni ne more več voditi oddelka pri ročni brizgalni, katerega je vodil več desetletij. Za častna člana sta bila izvoljena gg. Lenart Lenard iz Zagreba za zasluge, ki si jih je pridobil za nabavo prapora, za katerega je podaril krasen drog in še čeden denarni znesek, in Kastelic Alfonz, zdej v Ljubljani, za zasluge, ki si jih je pridobil za časa bivanja v Sevnici. Naposled je zbor sklenil poslati pozdrav četrtemu častnemu članu in razrešenemu starešni zajednici g. Josipu Turku. Zbor je potekel v najlepšem redu kar je dokaz, da vlad med člani kljub pripadnosti raznim političnim strujam zdravo razumevanje o pomenu gasilstva.

Ne zamudite prilike. Inventurna odprodaja konfekcijske zaloge pod lastno ceno. JOSIP ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova c.

ST. JANZ NA DOLENJSKEM. Preteklo nedeljo smo imeli redno skupščino prostovoljne gasilske čete. Po obravnavanju dnevnega reda ter po volitvi nove uprave in župnih delegatov je Milan Majcen prebral zbranim gasilcem poslovilno besedo odslavljenega starejšine g. Josipa Turka. Soglasno je bil nato sprejet predlog, da izvoli gasilska četa St. Janz g. Turka za svojega častnega člana. Upravni odbor čete je takoj po skupščini odobril ta sklep. Nadalje je član Milan Majcen predlagal, naj župni delegati ob prijki redne župne skupščine zahtevajo naslednje. Zadnje čase se opaža izpreminjanje v članstvu zajedne in sava-za. Funkcije so se podelile članom, ki ne

Tako ravnanje kviri gasilstva in nasprotuje njegovim nalogam.

Zahtevamo, da se vržejo omejujoča omešava, da bodo činitelji za jednice in saveza izvoljeni tako, kakor določa zakon. Le od res pravih članov gasilcev postavljeni funkcionarji bodo mogli rešiti naloge, ki jim pripadajo. — Predsednik ni hotel tega predloga v celoti sprejeti, češ, da je političen. Sprejel pa je predlog, po katerem se pozivaajo odločujoči činitelji, da čimprej izvedejo volitve v zajedno in savez. Predlog je bil soglasno sprejet. In to je bil nov dokaz, da podeželske gasilske čete ne odobravajo početja nekaterih mogojnikov.

CUDNO

V nekem ameriškem mestecu je umrl odvetnik in na njegov nagrobnik so napisali: »Tu počiva odvetnik in poštenjak«.

Slučaj je nanesel, da je slavni ameriški humorist Mark Twain nekoč obiskal to mesto in si ogledal tudi pokopališče. Ko je prišel

Gospodarstvo

Izročitev kmečkih terjatev

Privilegirani agrarni banki

Po čl. 20. pravilnika k uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov morajo vsi denarni zavodi (kreditne zadruge) izročiti Privilegirani agrarni banki v treh mesecih od dneva uveljavljanja pravilnika, to je do 31. januarja t. l., vse listine o svojih kmečkih dolžnikih s posameznimi obračuni za vsakega dolžnika, s potrdilom o tem, da je dotični kmet in z vsemi ostalimi podatki.

Kakor poročajo iz Beograda, so pri Priv. agrarni banki kmalu spoznali, da v tem roku ne bo mogoče v celoti zadostiti predpisom, ker denarni zavodi vseh teh listin ne bodo mogli zbrati do konca januarja. Če sam obračun obresti je zelo kompliciran. Težko je tudi dobiti razne listine, zlasti potrdila o popisu posestov in potrdila, o tem, da je kdo kmet. Zato je na zahtevo organizacije denarnih zavodov Privilegirana agrarna banka pristala na to, da se one listine, ki jih je težko pribaviti, lahko pozneje predložijo. Sporočila je denarnim zavodom, da morajo do 31. januarja izročiti banki vsakega dolžnika, pravico, izterjati te dolgeve odnošne obroke od svojih dolžnikov kmetov, ker je po čl. 7. uredbi z dnem uveljavljanja uredb prenehal vsak nadaljnji dolžniški odnos med dosedanjimi upniki (denarnimi zavodi) in njihovimi zaščitenimi kmečkimi dolžniki.

Kdo kmet, potrdil o nepremičninah, sodnih odločkov, pa je rok za predložitev podaljšan do 30. aprila t. l.

Po nadaljnjih informacijah iz Beograda je doslej centrali Privilegirane agrarne banke v Beogradu izročilo svoje kmečke dolžnike 30 denarnih zavodov. Pri tem gre za 17.000 dolžnikov, ki dolgujejo 43 milijonov Din. Le 10 denarnih zavodov je izročilo vse potrebne listine s posameznimi obračuni za vsakega dolžnika, medtem ko so ostali denarni zavodi izročili le sezname dolžnikov z imenami.

Na vprašanje, kaj ako denarni zavodi v predpisanim roku ne izročijo kmečkega portfelja Privilegirani agrarni banki s potrebnimi obračuni in dokumenti, odgovarja, beograjsko »Vreme« da bo o tem v kratkem objavljeno avtentično tolmačenje uredb, po katerem izgube vsi dosedanjji upniki kmetov (denarni zavodi), ki ne bi pravočasno izročili svojega portfelja Privilegirani agrarni banki, pravico, izterjati te dolgeve odnošne obroke od svojih dolžnikov kmetov, ker je po čl. 7. uredbi z dnem uveljavljanja uredb prenehal vsak nadaljnji dolžniški odnos med dosedanjimi upniki (denarnimi zavodi) in njihovimi zaščitenimi kmečkimi dolžniki.

begluzke 71,25 — 73 (71,50). 7% invest. 86,50 den. 7% invest. 36,50 den. 7% stabiliz. 85,50 bl. 7% Drž. hip. banka 93 den. 7% Blair 78,75 — 79,25, 8% Blair 88 den. Narodna banka 7250 — 7450, PAB 198 — 200 (198).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 29. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 127,25, za julij 111,375, za sept. 108,625; koruza: za sept. 107,125.

+ Winnipeg, 29. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 119, za julij 115,25, za okt. 106.

+ Novosadska blagovna borza. (29. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica (78 kg): banatska, sremska, slavonska 157 — 159, baška 158 — 160, baška ladja Tisa in Begej 163 — 165; sremska, ladja Dunav. Sa-

va 160 — 162. Rž: baška 127,50 — 130. Jčmen: baški in srem. 64 kg 127,50 do 130, jari 68 kg 130 — 132,50. Koruza: baška in sremska nova 76 — 78; banatska 73 — 75; sremska sušena par. Indija 86 — 88; moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 240 — 250; »2« 220 — 230 »5« 200 — 210; »6« 180 — 190; »7« 150 — 160; »8« 105 — 110. Otraba: baški, sremaki in banatski 90 — 92. Fišel: baški beli brez vreč 225 — 235.

BOMBAY

+ Liverpool, 28. januarja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za jan: 7,15 (prejani dan 7,04), za julij 7,02 (6,92), za dec. 6,61 (6,53).

+ Newyork, 28. januarja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za februar 12,69 (12,61) za julij 12,45 (12,42).

Dogodki v gasilstvu

Iz kope dopisov, ki jih prejemo o razmerah in dogodkih v naši gasilski organizaciji, prubemojmo danes zopet nekatere. Velikega dela dopisov na žalost zaradi splošno znanih okoliščin ne moremo priobčiti. Nekateri pridejo še na vrsto.

Gasilska župa Kranj

Vaš ugodni list je poročal o spornih, ki so nastali v kranjski gasilski župi, ker je imenovan novi odbor gasilskega združenja razrešil izvoljeno upravo naše župe. Poročal je tudi, da so bili župni funkcionarji kaznovani z globo po 1000 Din, odnosno s petdnevni priporom, ker zaradi odgovornosti, ki jim jo nalaga službena prisega, niso oddali župnih poslov imenovanim novim funkcionarjem. Razrešeni funkcionarji so se pritožili na bansko upravo in na ministrstvo za telesno vzgojo. V pritožbah utemeljuje svoje postopanje in se poziva na jasna določila zakona. Prepričani so, da bodo nadzorne oblasti ugodile njihovim pritožbam, ko bodo pretehtale predložene dokazne in ugotovile pravno stanje.

Za nastale razmere v gasilstvu se živčno zanima tudi širša javnost, kar je zlasti v Kranju razumljivo, ker je pri nas toliko velikih lesnih in drugih industrijskih skladišč, pa se ljudje boje, kaj bi se utegnilo zgoditi v primeru kakšnega večjega požara, če bodo zmede med gasilstvom trajale naprej.

O sporu v kranjski župi je poročal 26. t. m. tudi »Slovenec«, vendar pa ga je njegov dopisnik zelo slabo informiral. Tako n. pr. med drugim trdi, da je bila razrešena uprava gasilske čete v Oselici in da je predsednik gasilske čete v Tratu dajal nekatere politične izjave. Toda gasilskih čet Oselica in Trata v kranjski župi sploh ni. Bolje bi bil storil »Slovenec« dopisnik, če bi bil povedal, zakaj so se nekateri njegovi somišljeniki svoječasno branili položiti v zakonitu predpisano prisego. Ta prisega se glasi: »Jaz, N. N., član gasilske čete v, prisegam pri edinem Bogu, da bom zvest kralju in domovini, da bom čuval narodno in državno edinstvo, da bom svoje dolžnosti po ustavi, državnih zakonih in gasilskih predpisih vestno izpolnjeval in zapovedi svojih predstojnikov izvrševal, da bom v vsem ščitil čast in ugled gasilstva in da bom pri svojem delu kot gasilec skrbel izključno za splošen dobrobit. Tako mi Bog pomagal!«

Važen je tudi čl. 61 pravil gasilske službe, ki pravi: »Podrejeni le tedaj ne izvršijo določenega povelja, če gre za veleizdajo ali če bi z izvršitvijo določenega povelja prelomil prisego zvestobe, dane vladarju in domovini, dalje, ako povelje nasprotuje obstoječim zakonom in predpisom ali je izdano v cilju očitnega zločinaškega dela.«

Ker razrešeni župni funkcionarji niso oddali poslov in njihove pritožbe niso rešene, podrejeni gasilske čete še vedno smatrajo svojo izvoljeno župno upravo za zakonite predstojnike v smislu zakonskih določil.

Žabnica na Gorenjskem

Vihar, ki je zajel v poslednjem času naše gasilske čete, je našel svoj odmev tudi v Žabnici, kjer so imeli gasilci v nedeljo svoj redni občni zbor. Četa šteje 88 članov. Od teh se jih je na občnem zboru zbralo 73,

da skupno manifestirajo za visoke, izven vsake politike stoječe cilje gasilstva. Svoja poročila so podali funkcionarji čete Peter Šifrer, Ivan Čemažar, Franc Rajgelj in Janez Porenta. Nato so se vršile volitve in sicer tajno po listkih, da bi se čimbolj pokazala svobodna volja članstva. Izid volitev je bil naravnost porazen za one, ki so računali na neslogo te zgledne gasilske postojanke. Dosedanji četni voditelji so dobili popolno zaupanje, saj je dobil dosedanja predsednik 72 glasov, torej vse razen svojega, ravno tako tudi dosedanja poveljni. Po 70 do 72 glasov so prešli tudi vsi drugi člani četne uprave, tako da je bila složnost gasilcev večja in lepša, kakor kdajkoli prej. To je tem več vredno, ker so bile tudi pri nas na delu sile, ki so hotele zanesti zmedo v gasilske vrste.

Funkcije v odboru so sedaj malo drugače razdeljene. Predsednik ostane Peter Šifrer, poveljni Ivan Čemažar, blagajno je prevzel Jože Kuralt, orodje Jože Šifrer, oddelni vodje so Oman, Pokorn in Eržen, v nadzorstvu pa Janez Čegnar, Berčič, Franc Čegnar, Janez Oman in Janez Kuralt. Vzorni gasilski postojanki želimo tudi v bodoče najlepših uspehov.

Babno pri Celju

Nova uprava gasilskega združenja v Ljubljani je razrešila upravo in nadzorni odbor gasilske čete na Babnem pri Celju. Župna uprava v Celju je zahtevala, naj razrešena četna uprava izroči svoje in imetje župnemu starešini g. Golograncu. Člani razrešene uprave so izročili župnemu starešinu priziv proti tej razrešitvi, v katerem so navajali, da razrešitev ni pravilna. Zato so tudi odklonili izročitev knjig in imetja čete. Nekaj dni kasneje so dobili od policijskega predstojništva v Celju poziv, naj izroče knjige in imetje policijskim organom. To se je tudi zgodilo.

Gasilska zajednica v Ljubljani je imenovala za četo na Babnem novo časovno upravo, ki je pozvala osem članov razrešene uprave, poveljstva in nadzornega odbora, da se zagovarjajo, zakaj niso oddali poslov župnemu delegatu. Razrešeni člani se niso odzvali pozivu, ker o imenovanju nove uprave niso bili obveščeni. Časovna uprava je zato izključila vseh osem članov iz gasilske čete »zaradi nepokornosti in zaradi skienjene zaroč zoper nalogo zajednice«. Razrešeni člani so seveda vložili v smislu zakona o gasilstvu pritožbo proti razrešitvi na ministra za telesno vzgojo in pritožbo proti izključitvi iz čete na skupščino.

Škofja Loka

Javnost je že obveščena o dogodkih v škofjeloški gasilski četi, kateri je bila razrešena uprava in nova uprava imenovana. V petek 22. t. m., so se zbrali pred gasilskim domom zastopniki nove, tudi imenovane župne uprave,

zaintevali so od članov razrešene četne uprave, da jim izroče ključ gasilkega doma. Ker se to ni zgodilo, je bil poklican ključavničar g. Rupar, ki je odstranil dosežanje ključavnice v domu ter jih zamenjal z novimi. Nove ključke so prevzeli seveda funkcionarji imenovane uprave.

oškodovanka mestna občina odstopa od zasebne udeležbe na obtožbi.

Obtoženi, ki ga je zagovarjal dr. Ivo Lulič, ni imel več kaj pripomniti zagovoru iz preiskave, v teku katere je že v celoti priznal svojo krivdo za očitane malverzacije in celo priznal eno poverbo, kateri takrat revizija ni prišla na sled. Poudarjal je, da denarja ni hotel pridržati zase in da je vse te manipulacije vršil le zaradi tega, da bi bil primanjkljaj 200 Din, ki ga ni namenoma zakrivil. Pojasnil je senatu tudi svojo težko imovinsko stanje, katerega povzroča večletna sodna preproda in plačevanja stanovanja, od katerega mu je od mesečne plače 1.182 Din po vseh odtegljajih ostalo za preživljanje le 28 Din in kak honorarček od nadurnega dela.

Predsednik senata je po daljšem posvetovanju razglasil sodbo na 1 mesec in 15 dni strogega zapor, izvršitev kazni pa mu je zaradi odkritega priznanja, dosedanjega neopornečnega življenja, skrbri za družino in ker njegov zagovor, da je vršil te manipulacije le v kritje nezakravljenega primanjkljaja, ni bil ovržen, odložil pogojno za dobo 3 let. Obtoženca pa je sodišče opustilo subsidiarne obtožbe državnega tožilca glede prestopka utaje. Sodišče smatra, da je v tem primeru šlo res za utajo, a ga je moralo oprostiti, ker je bil pregan s strani oškodovancev, ustanjen in je bila tudi škoda poravnana. Nadalje je poudaril predsednik senata, da iz pravil mestnega pogrebnežnega zavoda tudi izhaja, da kvalifikacija dejanja s strani obtožbe v smislu 14/III. ni podana, ker je Pogrebni zavod le podjetje brez oblasti in je mestna občina Ljubljana le slučajno njegov lastnik, kakor če bi bila lastnik kake trgovine. V smislu imenovanja pravil je le ravnatelj tega podjetja mestni, torej javni uslužbenec, nikakor pa kot takega ni smatral v predmetnem slučaju današnjega obtoženca. Zato ga je bilo oprostiti od obtožbe, da bi bil malverzacije vršil kot javni namestnik nad zaupanjem mu javnim imetjem.

Tudi po reviziji se zgodé poverbe

Mestni pogrebni zavod in stališče sodišča

Ljubljana, 29. januarja.

Za danes dopoldne je bila pred malim kazenskim senatom napovedana razprava proti nastavljenemu mestnega pogrebnežnega zavoda zaradi zlorab v službenem poslovanju. Ta razprava je upravičeno vzbudila veliko zanimanje v zvezi z bombastičnimi napovedmi časopisja iz Kopitarjeve ulice o velikanskih poverbah, ki so bile po nastopu novega režima na ljubljanskem magistratu odkrite po temeljiti in strogi reviziji in katere je isto časopisje prištevalo v breme »upokojenega« režima.

Potek te razprave je pa že po prečitanih obtožnicah, ki jo je zastopal, državni tožilec dr. Julij Fellahner, pokazal, da naša javnost zaenkrat še ne bo obdarjena z odkritjem velike nove senzacije, kajti obtoženi 32-letni Marjan P., nekdanji dnevnikař pri mestnem pogrebnežnem zavodu, ki ga je državno tožilstvo obtožilo zločinstva zoper službeno dolžnost, je oškodovalec mestno podjetje v primeri z napovedmi časopisja za sorazmerno majhno vsoto 735. — Din. Mnogo zanimivejša pa je dejstvo, da je te poverbe izvršil šele potem, ko je že bila izvedena stroga revizija s strani novega režima. To se pravi, da novi režim tudi sam ni mogel preprečiti tega, kar je v tako bučni obliki preko časopisja in političnih shodov očitati staremu in ljubljanskim svojim somišljenikom, da pod njegovim okriljem ne bodo deležni slične škode pri javnih podjetjih.

Obtožnica je navajala, da si je obtoženec Marjan v izvrševanju javne službe pridržal zaupano imovino s tem, da je v sprejemne liste smrtnih primerov vnesel napačne podatke o vplačanih pogrebniini in si od teh pridržal razne zneske.

Ze pred pričetkom razprave se je senatu javil kot zastopnik mestne občine g. Slavko Pelc, ki je na obče začudenje izjavil, da je bila vsa škoda, povzročena po obtožbenju, že poravnana lani v avgustu in da zato

Proti tej razsodbi senata, kateremu je predsedoval a. o. s. Ivan Brelih in sta funkcionar kot prisodnica a. o. s. gg. Kralj in Zigon, se je pritožil državni tožilec dr. Fellahner, ki je takoj prijavil revizijo in priziv. Dr. Lulič pa si je v imenu svojega klienta glede razsodbe pridržal zakoniti rok za prismošek.

Debelaku v spomin

Bled, 29. januarja

V četrtek je umrl v Milnem na Bledu po daljši bolezni upokojeni nadučitelj Miha Debelak in danes smo ga spremili k večnemu počitku na blejskem pokopališču. Učakal je starost 72 let. Po rodu je bil iz Trbiča, kjer je že njegov oče bil učitelj in se ga starejši Trbičani gotovo še dobro spominjajo. Učiteljske je Miha Debelak dovršil leta 1885, v Kopru, nakar je prišel za učitelja v Poljane nad Škofjo Loko, kjer je ostal tri leta, potem pa je bil premeščen za voditelja šole v Goricih pri Kranju. Njegovo poslednje in najdaljše službovanje je bilo v Smartnem pri Liti. Ji in je tudi vodil obrtno-nadaljevalno šolo. Ko je leta 1925 stopil v pokoj, si je izbral Bled, da na njem preživi jesen življenja. Kakor povsod si je tudi tu takoj pridobil simpatije. V občevanju z ljudmi je Debelaka izdala izredna prijaznost, z lepim značajem si je povsod pridobil spoštovanje mladine kakor odraslih. V mladosti je bil tudi vnet pevec, a kot vester učitelj se je marljivo pečal z vrtnarstvom. V javnost ni nikoli šel, bil pa je tudi v najtežjih časih odločno napreden in narodno zaveden mož, vseskozi dober in zanesljiv stanovski tovariš ter povsod dobrodošel ljubezni družabnik. Z njim apert leže v grob eden izmed redkih pripadnikov stare učiteljske garde, v kateri je pomagal orati trdo ledino za napredno prosveto. Vrste se redčijo. . . Hitro so si sledili trije vsaki drug za drugim: pred letom umrli apelacijski svetnik Bežek, kateremu je sodel nadučitelj Bernard Andrejšek, zdaj pa je šel za njima nadučitelj Miha Debelak. Vsi trije so bili poročeni s tremi estrami. Kakor onima, bo tudi Miha Debelaku ohranjen časten spomin. Ugledni družini velja naše iskreno sožalje.

Sokol

Sokoško društvo Ivančna gorica pri Stični priredi jutri v nedeljo 31. t. m. v svojem domu ob 16. predavanje »O Španiji«. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Jug Stanko.

Sokolstvo na Slovaškem narašča. Vsem našim čitateljem je gotovo že v spominu ogromni obisk češkomoravskih Sokolov in Sokolice na Slovaško lansko leto konec junija. Tedaj je preko 40.000 pripadnikov žup v Češki in Moravski obiskalo po določenem redu slovaških in podkarpatske župe ter tamkaj priredilo uspešne javne nastope. Posledice tega izleta so zadovoljive že sedaj. Marsikje se snujejo nova sokoška društva, pa tudi številni pripadniki po že obstoječih slovaških društvih je pričelo močno naraščati.

Iz Julijske krajine

Elektrarna na Soči

V okviru režimskega programa za elektrifikacijo državnih železnic bo pričela družba »Adriatica di Electricità« spomladu na Soči graditi veliko elektrarno. Narčni so že stari, a so njih izvedbo odlagali od leta do leta, dokler niso bile končno elektrificirane nekatere železniške proge v Julijski krajini. Poleg tega se je tudi izkazalo, da se na celo vrsto lokalnih central ob gornji Soči, ob Bači, Idriji in Vipavi resno ni mogoče zaneesti, ker so preveč odvisne od vremenskih prilik in množine vode v teh rekah. Prav sedaj, ko so reke v območju vseh Julijskih Alp pa tudi drugod zelo upadle, je postalo vprašanje elektrike še prav posebno aktualno. Električne toka ni pričelo primanjkovati samo za javno razsvetljavo in privatnim odjemalcem v Podbrdu in Cerknem — listi so se zaradi tega že ponovno pritožili, ampak mnogo bolj nekim tovarnam in drugim pomembnejšim napravam na Cerkljanskem, okrog Idrije in drugod.

Te okoliščine so dale pristojnim oblastem povod, da so izsilile potrebne kredite — kar v znesku 45 milijonov lir! za zgradbo omenjene centrale. Družba bo vse potrebne naprave zgradila s 4000 delavci v 3 letih. Centrala bo zgrajena na Soči, blizu Doblarjev, vasice, ki leži sredi poti med Sv. Lucijo in Kanalom. Tam bo zgrajen 50 metrov visok jez, tako da se bo nad njim stvorilo nekako umetno 8 km dolgo jezero, ki bo zajelo 9 milijonov kubčnih metrov vode. Skozl 4 kilometre dolg kanal s kapaciteto po 90 kub. metrov na sekundo bo voda napeljana na turbine. Njen padec bo znašal 50 metrov. Centrala bo razpolagala s 3 generatorji s skupnim učinkom 50 ks, ki bodo proizvajali tok 8000 voltov, katerega pa bodo transformirali v 130.000 voltov tok, tako da bo mogoče priključek na omrežje drugih severno-italijanskih central.

Pred goriskim sodiščem se je vršil pretekli petek proces proti trem Slovincem zaradi bega čez mejo. Obsojeni so bili 27-letni Josip Konjedič in 28letni Peter Simčič iz Deskel ter 26letni Ladislav Jakonič iz Košane na 3mesечно ječo in po 2000 lir denarne kazni.

Dolno reke Mirne v Istri že nekaj let meliorirajo. Zaradi abesinske vojne so osuševalna dela zastala. Sedaj je ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo pooblastilo posebno združno, ki vodi ta dela, naj s svojim poslovanjem nadaljuje. Po proračunskih podatkih, ki so bili objavljeni, bodo izsuševalna dela stala 1.150.000 lir.

Podzemna zatočišča. Vlada je izdala zakonski dekret, po katerem se bodo morala pri vseh novih stanovanjskih hišah v prtiliču ali kletnih prostorih zgraditi posebna zatočišča proti letalskim napadom. V kratkem bo izšel odlok, v katerem bodo navedene vse občine, na katere se nanašajo omenjeni zakonski dekreti.

V Trstu je umrl gostilničar Josip Gregorič iz Dekanov. Z motornim kolesom je bil po opravkih. Med potjo se je ponesrečil. Dobil je smrtno nevarne poškodbe, katerim je kmalu nato podlegel.

Savez zavarovalnic in Feniks

Pretekli teden smo poročali o vsebini resolucije, ki jo je sklenil Savez zavarovalnih družb kraljevine Jugoslavije glede jugoslovenskega Feniksa. Kakor znano, morajo zavarovalnice plačati v 20 letih za sanacijo Feniksa 25 milijonov din s 4% obrestmi. Tej obremenitvi ugovarja Savez, češ da zavarovalnicam poslovanje ne dovoljuje takih bremen, zato smatra da je to breme neupravičeno, v tej zvezi tudi poudarja, da ostale zavarovalnice niso imele z načinom poslovanja Feniksa nikake zveze. Če takrat smo na kratko zavrnili stališče zavarovalnih družb. Sedaj objavlja beograjsko »Vreme« iz vrst Feniksovih zavarovancev daljši članek, ki pravi med drugim naslednje:

Savez zavarovalnih družb je smatral za potrebno, skleniti resolucijo in jo priobčiti v javnosti, preden se je v tej stvari obrnil na pristojna mesta. Ta naglica očitno kaže, da je savezu manj pri srcu pravilna rešitev iznešenih vprašanj, kakor čuvanje posebnih interesov svojih članov. Savez se zlasti upira določbi uredb, po kateri morajo zavarovalnice v 20 letih plačati 25 milijonov din s 4% obrestmi zaradi dopolnitve premijske rezerve Feniksa. Čeprav je v savezu 22 zavarovalnic, ki imajo v življenjskem in elementarnem zavarovanju na leto 292 milijonov din premijskih dohodkov, smatra savez, da je ta obremenitev, ki znaša povprečno na zavarovalnico le 1 milijon din plačilnih v 20 letih, prevelika in da je ne more prenesti. Savez tudi ne uvidi nikake višje potrebe za izjemno tretiranje Feniksovega slučaja. Pri tem pozabljajo, da je Feniks iz lastnih sredstev likvidiral v Jugoslaviji portfelje življenjskega zavarovanja od 26 družb, ki niso imele rezerv in da je v ta namen porabil 25 milijonov din, ne vseh obrestmi. S prispevkom, ki ga morajo sedaj plačati ostale za-

varovalnice, se prav za prav le urejuje prevzem teh 26 zavarovalnih družb brez portfelja od strani Feniksa.

Vrhu tega pa je obstojanja v resnici višja potreba za izjemno tretiranje Feniksa, saj je po polomu Feniksa prišla sploh v nevarnost ideja zavarovanja kot taka. Znano je, da so tudi pri drugih zavarovalnih družbah po polomu Feniksa nastale težkoče glede skiepanja novih poslov. Zato bo likvidacija vprašanja Feniksa koristila posredno tudi ostalim zavarovalnim družbam. Vrhu tega je bilo treba rešiti 26.000 Feniksovih zavarovancev od neupravičene izgube. Pri sanaciji Feniksovih podružnic v drugih državah so organizacije tamonjih zavarovalnih družb pokazale docela drugačno obnašanje, nego ga je pokazal Savez zavarovalnih družb kraljevine Jugoslavije, kar je tem manj razumljivo, ko vendar uredba ne dopušča jugoslovenskemu Feniksu, da bi sklepal nove posle, temveč mora le likvidirati obstoječa zavarovanja s čim manjšo izgubo za zavarovance. Iz tega sledi, da je borba saveza proti Feniksu dejansko borba proti širokemu krogu Feniksovih zavarovancev v Jugoslaviji. Kakor se zdi, pri savezu tudi ne obstoja nikakla želja, da se popravijo nedostaki, temveč se zdi, da hoče ovirati v svojem početku sanacijo Feniksa in rešitev njegovih zavarovancev od škode.

Kakor znano, je bil z uredbo od 16. decembra 1936 ustanovljen »Jugoslovenski Feniks« kot samostojna ustanova, ki prevzame Feniksove posle. Ta Jugoslovenski Feniks je bil kot pravna oseba protokoliran 30. decembra preteklega leta pri trgovinskem sodišču v Beogradu. Družba je začela takoj posloovati in dela trenutno z vso energijo na tem, da se čim prej povrne družbi državne dolarske menice, ki jih zadržujejo nekatere banke v inozemstvu, ker se bo s tem bistveno zboljšal položaj zavarovancev.

Borze

29. januarja

Na ljubljanski borzi so se danes trgovali avstrijski šilingi v privatnem kliringu po 8,02, za angleške funte pa je bilo povprečje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 8,00, angleški funti po 238,25 in grški bomi po 32,25, dočim so se klirinški nakaznice na lire nudile po 2,42. Nemški klirinški čeki so ponovno nekoliko popustili in stanejo v Ljubljani 12,42, v Beogradu 12,4092 in v Zagrebu 12,44 odnosno za konec februarja 12,45 in za konec marca 12,40.

Na zagrebškem efektneem tržišču je bila vojna škoda nadalje čvrsta in je bil za beležen promet po 386 (v Beogradu le po 383). V ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov, pač pa je prišlo do prometa v delnicah Sečerane Osijek po 175 in 181, v delnicah Osiječke ljevaonice po 185 in 180 in v delnicah Gutmann po 40.

Ljubljana. Amsterd. 2988,66 — 2408,25, Berlin 1752,03 — 1765,91, Bruselj 734,69 — 739,76, Curih 99,45 — 100,52, London 213,33 — 215,39, Newyork 4328,50 — 4364,82, Pariz 202,94 — 204,37, Praga 152,14 — 153,24, Trst 228,70 — 231,78. Curih. Beograd 10. Pariz 20,3925, London 21,4350, Newyork 437,375, Bruselj 73,7250, Milan 23,0250, Amsterd. 239,60, Berlin 175,90, Dunaj 77,70, Stockholm 110,50, Oslo 107,70, København 95,75, Praga 152,7, Varšava 82,55, Budimpešta 85,75, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Effekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 384 — 385, 4% agrarne 52 — 53, 6% begluzke 72, 6% dalm. agrarne 69,50 den., 7% invest. 85,50 den., 7% Blair 79 — 79,50, 8% Blair 89,25 — 90, delnice: Narodna banka 7300 den., PAB 195 — 198, Trboveljska 240 den., Sečerana Osijek 181 — 188, Dubrovačka 320 den., Jadranska 400 den., Oceanica 250 den., Osiječka ljevaonica 177,50 — 180, Gutmann 40 — 50.

Beograd. Vojna škoda 383,50 — 384 (383,50), za februar 383 — 383,25 (383), 6%

Gospodarske vesti

— Pogrebno zavarovanje in ljubljanski Mestni pogrebni zavod. Kakor doznavamo, se vrši jo med mestno občino ljubljansko in Vzajemno zavarovalnico pogajanja v zvezi z namero Vzajemne zavarovalnice, da uvede pogrebno zavarovanje. Vzajemna zavarovalnica si hoče namreč s posebno dolgoročno pogodbo zagotoviti, ugodnejše cene pogrebom za svoje zavarovance, tako da bi bila že ta nižja cena neka privlačnost za sklenitev Pogrebnega zavarovanja. Kakor je znano, je sam mestni župan dr. Juro Adlešič od nekdaj vodilna osebnost pri Vzajemni zavarovalnici.

— Podaljšanje roka za prodajo nemških klirinških čekov na borzah. Kakor poročajo iz Beograda, je Narodna banka podaljšala rok, po katerem mora izvozni prodati dobijeni klirinški ček preko borze, in sicer od 15 na 30 dni, da se tako zmanjša sedanja znatna ponudba klirinških čekov, ki povzroča stalen pritisk na tečaj nemške marke.

— Licitacije. Dne 30. t. m. bo v intern. danturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo papirke in olja. Dne 8. februarja bo pri dravn. eki

Nadomestilo za Eskimke

To sliko niso posneli na Grönlandu, kjer žive Eskimi, marveč na Lake Placidu v Ameriki.

Petdeset let strojne puške

Izumil jo je inženir Maxim, uvedel pa Zaharov — Hujše morilno sredstvo od letalskih bomb in tankov

V januarju 1887. so objavile londonske »Times« kratko vest, da se je izkazala strojna, ki so jo napravili v tvornici oboroževalnega industrija Nordenfeldta, za porabno. Zraven je stalo, da bodo novo orožje takoj uvedli pri četah britske vojske v Indiji, Egiptu in Južni Afriki.

Januar 1887. je torej bil rojstni mesec mitraljeze, da se tako izrazimo. Iznajditelj novega morila je bil inženir Maxim, ki je napravil v Nordenfeldtom posebno pogodbo in je stopil pri njem v službo. V petdesetih letih življenja strojnice se je seveda marsikaj spremenilo. Orožje se je izboljšalo, izpopolnilo so ga in popravili po izkustvih novejšega časa, temeljna konstrukcija pa je ostala ista. Glede na požete žrtve pa bi lahko dejali, da je petdesetletnica strojne puške žalosten jubilej za človeško civilizacijo. Ampak ne da se pomagati. Že pred svetovno vojno je pokosila mitraljeza stotine človeških žrtev, kajti izkazala se je za slajno uničevalko življenj.

Mooče bi bila o-tala Maximova mitraljeza delj časa je deloma poznana, da se ni zanjo oboroževalni magnat Bazil Zaharov. Po njegovi zaslugi si je strojnica utrla pot v osemdesetih letih prošle stoletja v skoro vse evropske armade, tudi v Rusijo. Maxim, ki je l. 1889. svoj izum močno izpopolnil, pa je bil v znak priznanja zaslug za uničevanje človeštva od angleške vlade povzdignjen v plemenitaški stan. Vse evropske vlade so ga obšule z odlikovanji, postal je tudi bogat, in sicer mnogo prej in tudi mnogo bolj kakor Zaharov.

K Maximovemu izumu velja pripomniti, da je človeški duh že od nekdaj iskal orožja, ki bi oddajalo strele hitro zaporedoma. Šele 1718. je Anglež Puckle prijavil patent

za puško, ki je vsebovala več rezervnih nabojev ter je mogla izstreliti v minuti 7 do 10 krogel. Potem je prišla l. 1838. Dreysejeva puška, ki se je v praksi izkazala za neporabno. Dvajset let pozneje se je našla v Ameriki oseba, ki je pokazala pot do strojnice. To je bil Gatling iz Chicaga. Nje gova strojnica seveda še ni bila idealen izum. Streljala je lahko v presledkih in se je najbolj obnesla v ameriški državljanski vojni. Ta puška je oddajala že 40 do 50 strelcev na minuto. Slovita francoska mitraljeza tipa Montigny, ki so jo uvedli kratko pred izbruhom nemško-francoske vojne l. 1870. je pokazala še velike nedostatke. Eksperti so zaradi tega sodili, da sploh nikoli ne bo mogoče izdelati strojnice, ki bi delovala brezhibno in hitro.

Ko se je Maximu posrečila iznajdba, je skušala angleška vlada pregovoriti izumitelja in tvorničarja Nordenfeldta, da bi zaupala svoj izum izključno angleški vojski. Toda Zaharov je bil urnejši. Ponudil je iznajdbo vojnim ministrstvom na Dunaju, v Bukarešti in Atenah ter je s svojo ponudbo uspel.

Pri vsem tem pa je bila strojnica tedaj šele v povojih. Mitraljeza je namreč oddajala največ 200 strelcev na minuto. V burski vojni je Maxim puško izpopolnil, da je dosegla 400 strelcev. Svetovna vojna je dvignila število strelcev na 600, ta rekord je moderna povojna tehnika tudi že prekosila. Danes uporabljajo strojnice in nabojke, ki oddajo v minuti časa do 1000 strelcev...

Od vseh tehničnih pridobitev novejšega časa je strojna puška neizmerno najhujše morilno orožje. Abesinska in španska državljanska vojna pričata, da zahteva mnogo več žrtev kakor tanki in bombe iz letal.

Konservirana kri

Na zadnji seji angleške delavske stranke je poslanka Isabella Brownerjeva poročala zanimive podrobnosti o zdravniški praksi v španski državljanski vojni. Povedala je, da uporabljajo zdravniki tam za krvne prenose tako zvane »krvne konserve«. Angleški zdravniki hranijo kri, ki jo delijo v štiri vrste, v termovkah. V primeru potrebe preiščejo najprvo kri ranjenca, da ugotovijo njegovo krvno vrsto, nato uporabljajo primerno vrsto konservirane krvi, ki jo segrejejo pred operacijo na pravo temperaturo.

Najbolj zdrava dežela

Ameriški bakteriolog dr. Viktor Reiser je prepoval po nalogu svojega ministra za narodno zdravje vse dežele sveta in proučeval higijenske razmere. Natančno je preštudiral statistične ljudstev ter stvoril na podlagi teoretičnih študij praktične zaključke, ki so mu pokazali, da je najbolj zdrava dežela na svetu Novi Zeland. Oziroma njegovo otočje. Ugodno podnebje povzroča, da ljudje v teh krajih ne trpe zaradi trop-skih bolezni, ne poznajo pa tudi klimatskih tegob polarnih dežel. Tudi sicer so pogostejši življenjski na Novem Zelandu kolikor mogoče idealni.

Nov prekomorski polet Charlesa Lindbergha

Korespondent »Sunday Expressa« javlja, da bo letalec polkovnik Lindbergh letos ob desetletnici svoje zmage nad Atlantskim oceanom še enkrat preletel Atlantik. Vožnja bo opravil kot pilot za neko ameriško družbo, ki snuje prekomorski promet med Ameriko in Evropo.

Kupuj domače blago!

Zima na morju

Podmornica se je po burni vožnji vrnila v pristanišče

Vzorna šola v Franciji

Avtobus vozi otroke k pouku in iz šole domov

V navzočnosti več francoskih ministrov in drugih javnih delavcev so te dni v francoski občini Combres odprli vzorno ljudsko šolo, ki o nji sodijo strokovnjaki, da je edinstvena na kontinentu. Otroke pripelje v šolo vsak dan z avtomobilom tako, da niso pozimi in v slabem vremenu prav nič izpostavljeni vremenskim vplivom.

Opoldne učenci ne gredo domov, temveč ostanejo v poslopju in se zberejo v svetli prostrani jedilnici k obedu. Za kosilo ni

Domislek vlomilcev

Hišni gospodar Franz Papp v Budimpešti je prejel pred dnevi po pošti pismo, kateremu so bile priložene tri vstopnice za kinematografsko predstavo. Pisanje se je glasilo: »Dragi! Pošiljamo vam tri vstopnice in vam želimo najboljšo zabavo pri predstavi v kinu Kapitol. Sami ugrabite, kdo vam je poslal karte. Ne pozabite na vino! Pozdravlja vas Kdo-Kje?«

Papp je bil dovolj nepreviden, da je nasel sedel triku. Šel je z družino v kino k zastojkarski predstavi, medtem pa so ga obiskali vlomilci ter mu oplenili stanovanje. Ko je prišel domov, si je bil takoj na jasnem, kdo so bili njegovi neznani dobrotniki.

treba nič plačati, pač pa so otroci dolžni umiti si roke in očistiti zobe. V odmoru med obedom in popoldanskim poukom se otroci igrajo, toda samo če je suho vreme. Če dežuje ali sneži, jih povabijo k filmski predstavi v posebno dvorano. Film ima na tej šoli tudi sicer veliko ulogo. Rabi namreč kot splošni učni pripomoček.

To šolsko poslopje ima urejene kopalnice s tuši, električno kurjavo ter plavalni bazen. Zvečer se pripelje zopet avtobus, ki otroke naloži in jih odpelje k roditeljem na dom. Ta šolski tip bo v doglednem času uveden tudi v drugih občinah Francije, kajti zbudil je med prebivalstvom simpatično zanimanje.

Mumije pojdejo nazaj v piramide

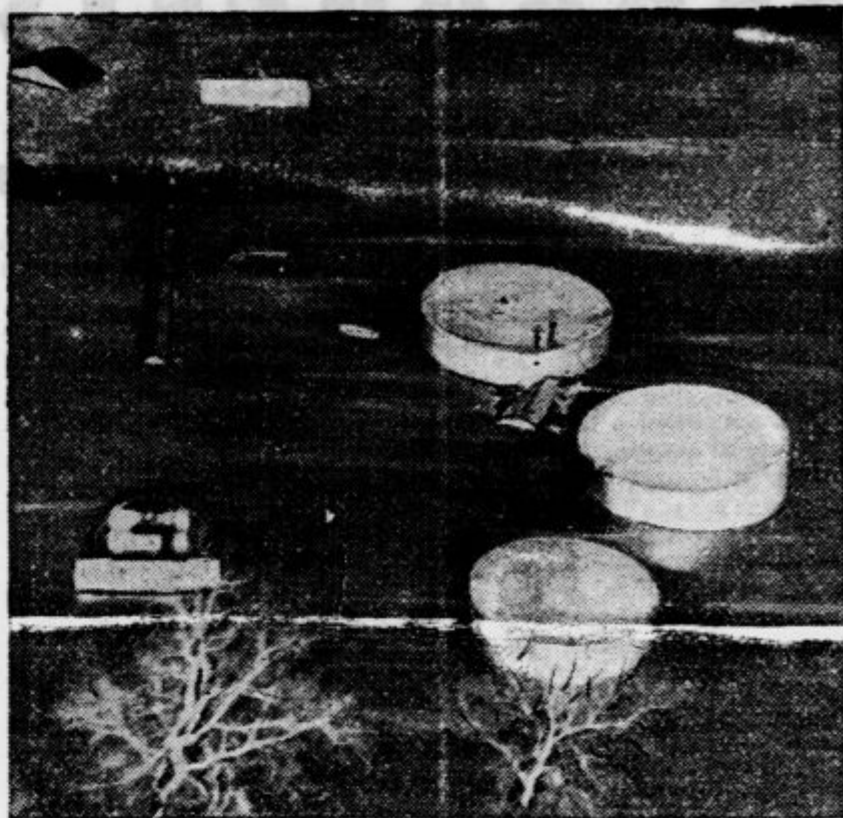
Muzeji v Kairu proučujejo predlog, naj bi mumije položili zopet v grobnice faronov, kjer so ležale preden so jih starinoslavci odkrili. Ravnateljstva muzejev so namreč prišla do spoznanja, da začenjajo mumije razpadati. Zaradi tega je izbruhnila med starinoslavci in egiptsko vlado huda polemika, ki se bo zaključila s tem, da bodo mumije vrnili njihovim prvotnim bivališčem, piramidam faronov.

Tudi Anglija pod vodo

Kakor v Ameriki, imajo tudi na Angleškem povodnji. Tukaj vidimo ulico Woodford Green v Essexu, ki se je po obilnem deževju spremenila v pravcati kanal

Ameriška poplavna katastrofa

Bencinski rezervoarji v Connecticutu plavajo na površini naraslih voda

Usoden sunek z bodalom

Smrtne posledice temperamentne skušnje na gledališkem odru v Newyorku

Na odru njujorške Metropolitan Opere se je primeril te dni tragičen dogodek. Med pevsko skušnjo je znani pevec Lawrence Tibelt sunil svojega tovariša v petju, baritonista Sterzinija z bodalom s takšno silo, da je Sterzini zaradi silega razburjenja nekaj ur pozneje umrl.

Na gledališkem odru Metropolitan se že delj časa imeli skušnje za novo ameriško glasbeno delo »Capon Sacchie. Premiera opere je imela biti v kratkem. V tej operi sta bili glavni vloži dodeljeni pevcu Lawrenceju Tibeltu, ki je tudi pri nas znan iz zvočnega filma in baritonistu Sterziniju.

Pevca sta prišla pri skušnji na oder kostimirana, kakor je pri generalki navada. Ko je Tibelt stopil izza kulisa na oder, mu je potisnil rekvizitni moster v roke bodalo, s katerim ima pevec v operi zabosti svojega nasprotnika. Tibelt je stopil naprej. Dirigent je dal znamenje za petje in Tibelt, ki je ne samo pevec, ampak tudi temperamenten igralec, je napravil v trenutku sunkovito kretnjo, ki je povzročila veliko zmešnjavo. Sunil je Sterzinija kakor predpisuje režiserjeva opazka, z bodalom. Sterzini je zavpil, kapelnik je potkal s palčko po puhti in prekinil skušnjo. Sterzinija so morali odnesti v garderobo.

Gledališki zdravnik, ki je baritonista preiskal, je izjavil, da ni ranjen in da je porokodba, ki mu jo je zadal nehoče soigralec na deških uprav malenkostna. Navzlic temu pa je Sterzini tožil o bolečinah. Ni in ni se mogel pomiriti in potolažiti. 52letni mu možu so kmalu stopile na čelo polne srage. Tresel se je po vsem životu ter so ga morali odpeljati domov z avtomobilom.

Pet ur nato je Sterzini umrl. Vzrok njegove smrti je bila, tako izjavljajo zdravniki, kap. Sinek z bodalom ga je tako prestrašil, da mu je čez nekaj ur ustavil srce.

Lawrence Tibelt je še isti večer pel v »Traviat«, toda bil je zelo blede in je komaj zdržal predstavo do konca. Ko je prišel v garderobo, je dobil živčni šok in so ga morali močiti z vodo.

V znamenju karnevala

Ples v maskah

ANEKDOTA

Sloviti francoski slikar Edgar Degas je uškal priznanje šele v starosti. Ko je nekoč kot starec v vozičku prisostvoval dražbi večjega števila svojih del, je zvedel, da so njegovo mojstrovino »Plesalke ob držanju« prodali za pol milijona frankov. Mojster, ki je moral to sliko pred mnogimi leti prodati za 50 frankov, je dejal svojemu spremljevalcu: »Dobra cena!« Navzoči, ki so vedeli, kako je bilo svoj čas stvarjo, so se čudili njegovemu miru. Degas pa je dejal: »Z dirkalnimi konji je leta. Konj dobi oves, njegov lastnik pa nagrado.«

VSAK DAN ENA

»Takšna predznoš! Mislija sem, da me je prišel povabit na ples, pa mi je samo odnesel stol!«

(*Söndag-misse Strizc)

Sin Trockega-Bronsteina

Na ukaz moskovske vlade je bil v Rusiji aretiran drugi sin Leva Trockega, Sergej Sedov. Dolžjo ga, da je hotel zastrupiti nekega delavca, ki je nameraval izpovedati o njegovih sabotažnih čilih

Potopljeni zaklad

Francoska uprava domen, ki je pridržena finančnemu ministru, je prišla na idejo, da bi morda kazalo dvigniti iz Seine pogreznjeni zaklad Ludovika XVI. V finančnem ministrstvu izjavljajo, da razpolaga sodobna tehnika s sredstvi, ki omogočajo dvigovanje zaklada.

Gre namreč za dve tovarni ladji, ki sta imeli odrediti 3. januarja 1790 z več sto kg zlatih novcev in s tovorom draguljev iz Francije v Anglijo. Mesto, kjer sta se ladji pogreznil v vodo, je natančno znano. Že v začetku minulega stoletja so se osnovala družbe, ki so hotele dvigniti zaklad, toda poskusi se niso posrečili. Če bi podjetje zdaj uspelo, bi imela francoska država pravico pridržati si vsaj 10 odstotkov najdenih vrednosti.

Princesa Julijana

v Zakopanih

Holandska presilonaslednica princesa Julijana je s svojim možem prišla v Zakopane, kjer sta se novorojenca naselila v vili pomočnika prometnega ministra Bobkowskega. Pozneje odpotuje zakona v Krakov.

SENZACIJA...

VSAKEGA DOMA JE NOVI PHILIPS RADIO

Oglejte si še danes novo PHILIPS-ovo simfonijsko serijo

Samo Philips prinaša:

■ stereofonsko reprodukcije
■ adaptovizor skal
■ monogumbe

■ svetlobno kontrolo postaj in emisije
■ nenadkriljive „Miniwatt“ cevi
■ Najugodnejši odplačilni pogoji itd.

Kulturni pregled

Moravski pesnik opeva Jugoslavijo

Ni samo Jaroslav Mareš, avtor zbirke »Zpěvy na Jugoslavije« (Moravské kolo spisovatelů, Brno 1936) povezuje v polu snop svojega pesniškega klasja iz Jugoslavije; skoraj ob istem času se je oglašil s pesniško knjigo o naši zemlji drugi, mlajši brnski pesnik, Zdeněk Spilka (»Jihni slunce« Brno 1937, založba A. Píša). Oba brnska literata, ki sta na zatonu, odnosno začetku leta izpričala svojo ljubezen do slovanskega jugoslavlja, sta v resnici predhodniki v samem krogu literarnega Brna: Naj omenimo Antonína Trnky, ki mu je bivanje v Dalmaciji nazvduhnilo dionizijski roman »Cesar ubožec«, dalje pesnika Jirija Mahena, ljubitelja hercegovaške pokrajine, zatem Mirka Elpla, ki je opozoril nase s knjigo »Mesta na obzračju« in Rajmunda Habřina, pisca sveže in bistro spisanih feljtonov s poti po naši zemlji.

Zdeněk Spilka se je z dosedanjimi zbirkami »Lutnja, veter in čas«, »Pomladna romanca« (v dr.) predstavil kot izrazit lirski in posebej širokega razpona in globokega tvornega zamaha. Njegovi verzji niso močno individualizirani in obdarjeni s presenetljivimi znaki pesniške invencije, vendar so melodični, zvane toplo in prikopno. V knjigi »Južno slunce« je Spilka zbral svoje jugoslovanske motive iz l. 1929–1936 in jo razdelil v cikle: »Solnce in valovi«, »Beseda z dvorja in duša krajeva«, »Drevo in cvet«, »Dobrodošče z nekega okna«, »Tuje domo, tojše« in »Zbogom in Na svidenje«.

V teh ciklih, ki so kakor šopki iz rožmarina in miris, s citronovim cvetom med vrvicami zelenjem, se je Spilka izpovedal svoji severnjaški sanjavi ljubezni do naše Dalmacije. Že takoj v prvi pesmi cikla »Solnce in valovi« pravi o morju:

Ko prvič opaziš morje,
ti zaetane dih.
Pozabiš na vse, tudi na dom.

Vse svoje skrbi in vso svojo bol
potopiš v sinjino valov,
ki se v njih koplje zlati blesk.

Morje te zagrabi, ne izpusti te,
kakor ena tišihle belih ribic
ki medlo trgajo mrežo ribičev.

Opaja ga godba morja, enolična simfonija z »bobečimi« timpani morskih valov in škripajočimi gosli; cikel v večjih speših pni je poslušal glasove burje, opaja se s pogledom na slikovita obzračja, na oljke, smokve, ciprese, mirto, agave, pije in oleandrov cvet, na grozdje obloženih trti; občuduje vrvenje v epitskem pristanšču, kamenito pravljico Dubrovnička in lokrumke vrlove cvetu; meditira na Lopudu o pesniku Dyku; preskoči na Oplenac, kjer spi kralj pastirjev in ribičev, kralj bojevnikov in heroj, kralj iz pravljice; doživlja kulturno dvojstvo Sarajeva in zdravje spirosmanske Hercegovine. Posebne pesmi posveča cipresam, agavam, punjam, lovoru, oljkam; po ljudski pripovedi ki zapoje »Balado o Ludviku in Mariji« in naposled spozna, da je najzvestejši vendar kje domovine, ki »ti govori iz neizmerne daljave tako blizu in zvestost. Pri odhodu dalje še spušča blodno globoko, svoje ne mirno hrepenenje, da poletava nad valovi.

To so motivi iz naše zemlje, ki jim je dal Spilka krhko in igrivo odlično lirski improvizaciji. Za jugoslov. motivi moravskega lirika zaznamo mehko in vzneseno srce Čeha, ki ga je naš jug začaral z večjo citronovega cveta in z bleskom svojega morja.

Jolán Földes

To ime se je nenadno dvignilo iz provincajnega kroga madžarske literature, zableščalo in postalo svetovno. Založnik sedenja napisth dežel ob razpisal nagrado za najboljši roman. Nagradeno delo je imelo iziti ob istem času v sedemdesetih jezikih in avtor bi bil dobil poleg nagrade 300.000 frankov, ki so honorar iz sedemdesetih dežel. Poseben žiri, v katerem je bilo več pisateljev svetovnega imena, se je izmed velikih števila rokopisov odločil za roman Madžarke Jolán Földes »Ulica pri mačku«, ki lovi ribe. Zgodilo se je, kakor je bilo napovedano: avtorica je prejela 300.000 frankov in iz sedemdesetih dežel posebne honorarje, in mo tega iz Amerike odškodnino za predelevo romana v film. Uspeh njene knjige pomeni v denarju nad tri milijone dinarjev in presega Nobelovo nagrado. Nikdar ni imela nobena pisateljica v eno samo knjigo tolikega uspeha. Po pravici označujemo ta uspeh za največjo literarno senzacijo zadnjega časa. Kakor pri vseh senzacijah te vrste, ostaja tudi tu umetniška vrednost in trajnost zadaj njegovim trenutnim uspehom.

Roman »Ulica pri mačku, ki lovi ribe«, je pravkar izšel v sedemdesetih prevodih. Češka je izdal za svoje člane Evropski literarni klub v Pragi, eno najboljših in najuspešnejših čeških založniških podjetij, ki se je preko založbe »Slinx« samo udeležilo svetovne nagrade založnikov. Češka izdaja te knjige je odlična kakor vse publikacije »ELK«.

V glasilu praškega kluba »ELK« čitamo nekatere podatke o pisatelju. K. si je pridobila tako široki sivo in tolikšno bogastvo z enim samim svojim romanom. Jolán Földes se je rodila nekako na začetku tega stoletja v Kenderedu blizu madžarsko-rumunske meje. Studirala je v Budimpešti in po mater, leto dni na dunajskem vseučilišču. Potlej je odpotovala v Pariz in se vpisala na filozofsko fakulteto. Ko ji je nekega dne zmanjkalo sredstev, je vslopila za tri tedne kot delavica v neko pralnico. »Ti tri tedni v pralnici« je izjavila v intervjuju z Ives Gandon, »so mi močno koristile. V Parizu je stanovala na nabrežju Saint Michel. Majhna skrbina v tem slikovitem nabrežju — to je »Ulica pri mačku, ki lovi ribe«. Smešno uležno ime, kaj ne? Toda takih starih, današnjemu človeku že neumljivih imen je v notranjih četrtih Pariza cela vrsta. Ta ulica je dolga komaj 80 metrov in široka poldrug meter. V njej se odigrava do bršen del romana, ki je postal svetovna senzacija.

Jolán Földes je po vrnitvi iz Pariza postala tajnica madžarskega poslanstva v Egiptu. Tu je spisala roman »Marija z vsemi glasovi«, ki je izšel l. 1932 v Egiptu je oslala 13 mesecev, nato pa se je vrnila v Budimpešto in se bavila s prevajanjem. Leta 1934 so uprizorili nieno dramatsko delo »Visas«. Naslednjega leta je izšel njen nadaljni roman »Možim se« Roman »Ulica pri mačku, ki lovi ribe«, je torej njen tretji roman. Z njim je imela fudovito srečo.

Roman n. nikakr. književni eksperimenti. Njegova forma je stara Földesova pravi o sebi: »Zdi se mi, da vladajo v romanu tri velike nujnosti: karakterji, peripetije, so-

cialni pomen. Kot svoje mojstre častim, naj si jim sicer ne segam niti do gležnjev. Matu, passanta, Dickens, Balzac. Moj pisateljski ideal je pisateljska preprostost, disciplina in skromnost. Nedvomno Prikopna iz poved.

Roman, s katerim je Földesova opozorila nase ves svet, privede do usodi; en granov, ki so jih valovi povojnega življenja nanesli z vseh strani v evropski Babilon — v Pariz. Tu mnogi padajo na dno veles mestnega življenja in propadajo žalostno kakor zgubljeni psi. Roman Földesove sodi med tiste mednarodno popeskovane literature o Parizu, ki brez rje ni skoraj več ne bene književnosti v Evropi. Iz njega diha lepota in groza, veličina in beda velemešnega življenja ob Seini.

Senečičev »Slučaj s ulice«

V posebni knjižni izdaji je izšlo dramatsko delo Gena R. Senečiča »Slučaj s ulice«, ki ga je v začetku tekoče sezone uprizorilo zagrebško gledališče v režiji dr. Slavka Batušca. Pisce dramatskih del »A.G.M.« in »Ferdinanda«, zagrebški novinar in novelist označuje svoje delo za »8 tragikomičnih slik o nekoji djevoici s periferije«. Zares, delo Gena R. Senečiča ni drama, ki bi bila spisana s polnim respektom pred strogo dramatsko zakonitostjo. V dobi, ko je vsa literatura v znamenju reportaže, je mogoča tudi dramtizirana reportaža. Senečičev delo ni nastalo v visokem žaru tvornega zamaha in v težkem boju za zadnje dognanje dramatske resničnosti, marveč je kakor novinarska reportaža izrezek iz življenjske stvarnosti, ki ga je pisec večje dialogiziral in razdelil v osem slik. Tragikomičnih? Če izvzamemo prizor na policiji, je tu malo prave tragikomicke. Ljudje propadajo, spuščajo se klin za klinom nižje na lestevici družabnih odnosov. Svoj umik zakrivajo z alkoholom in dvomljivim humorjem, kakor poslednji zagrebški kočijaž Halužan, ki kadri iz pipe Marije Terezije ali šofer Meko, ki stavi »žive kraste« na ulicah.

Senečičev komad je torej dramtizirana reportaža; dopustimo, da je to izraz sodobnega življenja in da mu gre domovinska pravica na odru. Delavka s periferije se zalubi v elegantnega gospoda z avtom, ki jo jame zalezovati. Ve, da mu je ime Viktor; to je vse. Premalo, da bi obveljalo tudi tedaj, ko se pokažejo posledice prvega in zadnjega sestanka v gozdiču. V zadnji sliki izvemmo, kako gleda na te reči elegantni Viktor. »Bila je vrlo zgodna in siveža. Lijepo sam proveo ono več« u Maksimu. Ljubio, vi mislite onako ozbiljno ljubio? Ne, ne, ne čimim ja te nikad. Što čete, nisam od one vrste ljudi, koji vjeruju u ljubav.« Nazor, ki ima tole posledico: otrok brez očeta in brez bodočnosti, mati — prostitutka na cesti. Kaj je to mar takim le Viktorjem parazitom, ki so tudi sicer vajeni živeti od muke drugih. Oni imajo svojo »filozofijo« — nič zato, da bi do take prišle tudi uši, če bi jele razmišljati. Fiziologija. Užitek. Brezpomembni slučaj. Ena med mnogimi. Asociolen in

amoralen tip: kakor vsak parazit, ki vidi v svojem »jaz« os vesoljstva.

Okoj delavke Mire in njene bridke kazni za uro omame in lahkomišelnosti je Senečič postavil nekaj zagrebških »purgarskih« tipov: kočijaža Halužana, policijskega komisarja, generalnega direktorja Alfreda, »one gospodje« pri kandelabrih ob 11. ponoči i. dr. V prevarani Miri in v kočijažu Halužanu, poslednjem svojega sta-

nu, je dramski reporter Senečič dobro osvetlil tragiko ljudi, ki propadajo in tonejo na dno. Brez poudarjenih besed in pridigarke morale je bil opozoril na »slučaj s ulice«. Eden izmed mnogih.

Senečičeva dramatska reportaža je značilen klicaj na rob današnje morale. Delo, ki je bolj življenjsko kakor umetniško.

S P O R T

Ljubljana — Slavija (Varaždin) Prvi letošnji nastop naše prve enajstotrice

Na varaždinsko Slavijo smo bili že nekaj časa sem precej radovedni. Toliko se je v zadnjih dveh letih o njej pisalo dobrega in nedobrega. To poslednje je bilo predvsem v zvezi s koncentracijo odličnih zagrebških igralcev v Varaždinu. Kar na mah so igralci, ki jim je bilo poleg nogometa nekaj leželo tudi na lastni eksistenci, odkrili v Varaždinu sijajno priliko za zaposlitev. Primum vivere... In tako se je Slavija kar čez noč toliko okrepila, da gode sedaj v sosednem podsavetu prvo violino. Z veliko muko so jo začelo odniti iz lige.

Ljubljana ima nekaj igralcev na listi ma-

roderjev, tako da najbrže ne bo mogla nastopiti v najmočnejši postavi. Tako izid tekme nikakor ni gotov v naprej. Če upoštevamo udarnost varaždinskega moštva, ki razen vsega igra že ves čas tudi preko zime, in če zraven tega vzamemo v poštev, da je moštvo Ljubljane že več kot mesec dni pavziralo, smemo pač pričakovati tak rezultat ali drugačen.

Mesec dni pred startom v ligo so moštvo potrebne tekme. Ves trening ne pomaga mnogo, če ne sledijo ob nedeljah nastopi. In po možnosti močni nastopi. Varaždinska Slavija nudi priliko za tako preskušnjo: brez dvoma bo srečanje dovolj zanimivo.

Dve hokejski tekmi

Če bo vreme zato, bo na sportnem drsišču SK Hribe pod Cerkvenim gradom druga letošnja mednarodna tekma v hokeju na ledu. O gostih — Villacher S. V. — smo že poročali, da so renomirano moštvo in eden najstarejših klubov Koroske. Tudi Hribe se je temeljito pripravila za to tekmo. V moštvo je pritegnila mlajše moči, kar se pozna pri drugem napadu. Belozeleni bodo nastopili najbrž v postavi: Ice (Francot), Kačič—Pogačnik, Gregorič —Tank—Gogola, Aljančič—Lombar—Morbacher.

Če bo vreme južno, teh tekem seveda ne bo, kar bo objavljeno v prapoldanskim listih.

Razpis

občnega zbora zveze slovenskih lahkoatletskih klubov

(Iz l. seje 26. t. m.) Pozivajo se Planina in Zelezničar da takoj pošljejo seznam terminov prireditve v tekočem letu. Pozivajo se vsi klubi, ki še niso predložili terminov letošnjih prireditve, naj zadostijo pozivu takoj, najpozneje do 4. II. Seznam je treba poslati v dveh izvodih. — Zaradi sporazuma ureditve terminov za prireditev ljubljanskih klubov sklicuje odbor sestankov pooblaščenih delegatov vseh ljubljanskih klubov v petek, 5. II. ob 19.30 v klubski sobi kavarne Union. Po sestanku istom ob 20.30 odborova seja. — Pozivajo se Maraton in Zelezničar, oba Maribor, da takoj sporočita naslove saveznih odbornikov ing. Laha in Venutiča. — Pozivata se Litija in Planina, da preko zveze predložita sebe za odbornike JLAS. — Pozivajo se klubi Amater, Elan Korotan, Kranj, Ljubljana, Bračletvo, Slova in Svoboda da vplačajo pri blaginju Poljanarju. Kreditni zavod Presernova ul. 50. — Litija na 1. 1937. v znesku Din 50.—, Litija Din 13.—, Ptuj Din 2.— Sklepe se v smislu pravil sklicati l. redno glavno skupščino v nedeljo, 14. II. ob 9.30 v spodnji dvorani hotela Metropol-Miklič. Točen razpis bo objavljen v službenih glasilih »Jutru in Sovencu«. — Pozivajo se vsi klubi, da takoj pošljejo v dveh izvodih seznam verificiranih atletov, ki jih želijo imeti verificirane tudi v l. 1937., obenem na tudi seznam nastopajočih atletov v letu 1936. Za trojni med reprezentanci podrejenih organizacij Beograd: Zvezba: Ljubljana ki se bo po sklepu zadnje skupščine JLAS vršil v Ljubljani se dočeta termin 27. 28. in 29. junija. Tajnik.

Službene objave LNP. Službene št. 1 — 13. seja k. o. dne 26. t. m. Kaznuje se po §§ 31, 67 k. z. Kos Josip, Guzelj Slavko, Babič Ivan, svi DASK, z enomesečno zabrano igranja Sener Albin, DASK, po §§ 24, 67 k. o. z. dvomesečno zabrano igranja. — 2. Kaznuje se po §§ 18, 67 k. p. Kovačič Alfonz, Kaznuje, z dvomesečno zabrano igranja. — 3. Kaznuje se po §§ 24, 18 k. p. Brunšek Viktor, Celje s 14-dnevno zabrano igranja. — 4. Ustavi se kazenski postopok zoper Vesnaverja Svetozarja, Maribor, zaradi pomanjkanja dokazov. — 5. Kaznuje se po §§ 26, 67 k. p. Tkaleč Rudolf, Olimp, z enoletno zabrano igranja. — 6. Kaznuje se po §§ 18, 67 k. p. Kolarič Josip, Slavija Ptuj, z enomesečno zabrano igranja. — 7. Kaznuje se po §§ 18 k. p. Marguč Ernest, Rapid, s 14-dnevno zabrano igranja. — 8. Vse kazni tečejo od dneva objave, kolikor ni štet sumpenz.

Mladinski smučarski tečaj, Savinjska pos. družnica SPD v Celju bo pridelal tudi letos smuške tečaje za šolsko mladino v raznih

krajih Savinjske doline. Jutri bo tečaj v Mozirju, v naslednjih dneh pa se bodo tečaji nadaljevali v Smihelu nad Mozirjem, Gornjem gradu, na Ljubnem, v Lučah in Sočavi. Pouk bo vodil savezni smuški učitelj.

Smučarske tekme z ljubljanskega Gradu Grajski fantje prirede jutri vsakoletne smučarske tekme. Za tekmovalce so pripravljena tudi praktična darila. Prijave se sprejemajo do 9. v gostilni na Gradu.

Smučarske tekme v Hrastniku. Stelkara v Hrastniku priredi jutri smučarsko tekmo za svoje uslužbence. Proga bo vodila z Mrzlice čez Sv. Katarino in mimo Sv. Marka, Pleskega, Praprotnega ter Drage do steklarne. Nagrade za najboljše smučarje: steklen pokal, dvoje smučk, smučarske palice in drugo. Tekme se pa lahko udeležijo tudi smučarji-nesteklarji. Zanje bodo kot nagrade pripravljeni razni fini stekleni servisi. Vse nagrade so razstavljene v izložbi trgovine Pečnik. Start bo ob 9. na Mrzlici.

Slalom klub 34. Nedeljskega treninga v skokih zaradi neugodnih snežnih razmer ne bo. Prihodnji sestanek vseh tekmovalcev bo v sredo ob 18.30 v klubovem lokalu.

SK Ljubljana. Postava moštva za nedeljo je razvidna na oknu v tajništvo LNP.

S. K. Litija — Smučarska sekcija. Vodstvo sekcije priporoča vsem ljubljanskim članom udeležbo pri jutrišnjih tekmah Ljubljane in Reke. Start je pri strelišču pod Rožnikom. Kdor želi startati, naj pride drevi med 18. in 19. v klubsko sobo kavarne, kjer dobijo potrebna navodila.

ASK Primorje (lahkoatletski sekcija). Jutri dopoldne ob 10. trening na igrišču za vse onos-country tekače. Zaradi trening-marša naj vsak atlet prinese s seboj težke čevlje ali gorzice.

Odbor za izvedbo lahko atletskih dvomatevov. (Službeno). Važna odborova seja bo v sredo, 3. II. ob 18. v klubski sobi kavarne Union. Zaradi važnosti udeležba odbornikov obvezna. Tajnik.

Radio

Nedelja, 31. januarja

Ljubljana 8: Korafnice (plošče). — 8.30: Telovadba (prof. Marjan Dobovšek). — 9: Čas. poročila, spored. — 9.15: Uvertura (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. Ignacij Lenček). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz zavodov sv. Stanislava v St. Vidu. — 11: Prizori iz narave (plošče). — 11.30: Recitacija zgodb in pesmi za otroke (gdč. Stana Vinšek). — 12: Koncert Radio orkestra. — 13: Čas. spored, obvestila. — 13.15: Plošče. — 13.30: Čas. spored, obvestila. — 13.45: Čas. poročila, spored. — 14: Ura vesele glasbe in šal (člani rad. igralske družine in plošče). — 17: Kmetijsko gospodarski pomenki (g. Ludvik Puš). — 17.20: Dueti na dveh harmonikah (brata Golob). — 18: Jos. Daneš Polet na luno, vesela igra (člani Nar. gled. v Ljubljani). — 19: Čas. vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slovenska ura: 1.) Klavirski koncert, 2.) Položaj našega kmetla pred 100 leti (dr. Josip Mal). — 20.30: Pevski dueti ge. Nade Udovč-Brečjeve in g. Matije Kufinca. — 21.10: Plošče. — 21.20: Za dobro voljo (Radio orkester). — 22: Čas. vreme, poročila, spored. — 22.15: Za boljšo voljo (Radio orkester).

Beograd 17: Koncertna ura. — 19.50: Plošče. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Orkester. — 23.10: Lahka glasba. — Zagreb 18: Orkester. — 20: Mandoline. — 20.30: Recitacije. — 21.30: Pester program. — Praga 19.40: Zvočna igra. — 21.10: Slovenska glasba. — 22.35: Plošče. — Varšava 19.20: Plošče. — 21:

Zabaven program. — 22: Iz zvočnih filmov. — Dunaj 11.45: Orkester. — 15.40: Komorna glasba. — 17.20: Lahka glasba. — 19.55: Pesmi. — 21: Dunajske specialitete. — 22.30: Ples. — Berlin 18: Nočna srečanja. — 18.50: Schubertove skladbe. — 20: Koncerta Verdijeve in Puccinijeve glasbe. — 22.30: Ples. — München 19.05: Prenos Verdijeve opere »Aida«. — 22.30: Lahka glasba. — Stuttgart 18: Slavnj pevol. — 20: Dunajski predpust. — 21: Orkester in solisti. — 23: Plesna muzika. — 24: Nočni koncert.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 30.: Kvadratura kroga. Izven. Znl. žane cene od 20 Din navzdol. — Nedelja 31.: ob 15. Repostev. Mladinska predstava. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20. Dež in vihar. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 30.: Navihanka. Opereta. Red B. — Nedelja 31.: ob 15. Pod to goro zeleno... Izven. Cene od 30 Din navzdol. — Ob 20. Ples v maskah. Izven. Gostovanje tenorista g. Josipa Rijavca.

Gostovanje tenorista g. Josipa Rijavca v Verdijevi operi »Ples v maskah«. Po trijumfalnih uspehih, ki jih je žel naš rojak na svoji koncertni turneji v Rusiji, bo nastopil v nedeljo zvečer v partiji Rikarda v »Plesu v maskah«. Njegovi odlični uspehi so mu pripomogli do izredno polvalnih ocen. ki ne morejo prehaliti njegovih pevskih kvalitiet in lepega prednastaja jugoslovanskih skladbo njegovega repertoarja ter tudi drugih ari. Glavno žensko partijo bo pela gdč. Oljkečpova, nadalje ga Golobova in ga Ribčeva. Renata poje g. Janko, zarotnik: Zupan in Prof. Vojčič. Dirigent: A. Neflat, režiser: prof. Šest.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 31.: Labirint. — Torek, 2. februarja: Labirint.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 30.: Sveti Anton. vseh zaljubljenih patron. Prvič. Gostovanje Pavle Udovičeve. C. — Nedelja, 31.: ob 15. Zorka. Globoko znizane cene. Zadnjič. Ob 20. Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Gostovanje Pavle Udovičeve. Bloki.

Vremenska poročila

Zveze za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tujsko-prometne zveze v Mariboru, JZSS in SPD z dne 29. januarja.

Val južnega zraka, ki bo trajal predvidoma še čez nedeljo, je zjel vse naše planine in poslalsal smuko predvsem v dolinah. Temperatura se je močno dvignila, barometer je zelo padel. Vrhovi so zaviti v oblake. Bohinjska Bistrica, danes: —1, 60 južnega snega. — Kranjska gora, danes: —1, 15 južnega snega na 55 podlage, sankališče in drsališče uporabno. — Ratoče, danes: —1, 15 južnega snega na 55 podlage, skakalnice in drsališče uporabno. — Vršič, Krnlca, danes: —1, 30 južnega snega na 100 podlage. — Tamar, danes: 30 južnega snega na 100 podlage. — Polzevo, danes: —2, vetrovno, osrenica, 25 cm. za smuko manj ugodno. — Mariborska stran: Pohoraki dom in Mariborska koča: 15 cm snega, Ruška koča 25 cm snega, Klopni vrh: 35 cm, Rimski vrelci: —4, 40 cm snega, smuka ugodna, Peca: —1, mirno, jasno, 110 cm snega, smuka dobra, Pesek: —5, 25 cm snega, na podlagi 50 cm, smuka idealna, Senjorjev dom: —5, 40 cm, prišča na 60 cm podlagi, smuka idealna, Sv. trije Kralji: —3, 35 cm snega.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlaga v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 0–10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišje, druge najnižjo temperaturo.

29. januarja
Ljubljana 7. 740.3, 1.6, 93, W1, 10, dež 12.2; Maribor 7. 739.7, —3.0, 95, 0, 10, sneg, 2.0; Zagreb 7. 740.4, 0.0, 95, W3, 10, sneg, 6.0; Beograd 7. 740.0, 5.0, 80, SE4, 7, dež, 1.0; Sarajevo 7. 743.2, 7.0, 90, W2, 10, dež, 50.0. Temperature: Ljubljana —1.0; Maribor —4.4; Zagreb 2.0, —1.0; Beograd 6.0, 8.0; Sarajevo 13.0, 7.0; Skoplje 6.0, —; Split 13.0, —.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

R. URBAN:

Vstajenje gospoda Treeja

Roman

Zgodilo se je, kakor je pričakoval. John, ki se gospodu Treeju ni hotel pokazati v slabi luči, se mu ni upal priznati svoje zadrege, kar mu pa ni brnilo, da ne bi bil ponaredil njegovega podpis. Čez dva meseca je zdravnik povedal bratu, kaj je storil, in ga poprosil za svet, češ, s čim bi mogel pripraviti gospoda Kata, da še potrpi. Zdej je Eugen spravil brata na pot, ki mu jo je bil določil v svojem načrtu, s tem, da mu je dal razume, da je edina rešitev v skorajšnji smrti portershalkega lastnika. Po težkih bojih je moral dr. Taylor nazadnje privoliti v to, da spravi svojega starega prijatelja s sveta. Sklenil je pri prvi priliki umoriti gospoda Treeja z vbrizgom tetanovih bacilov. Ta prilika se je ponudila v četrtek, dne 19. marca, ko so gospoda Treeja spet napadli ledvični krči. Dr. Taylor, ki so mu to neutegoma sporočili, je že prišel z namenom, da še tisti dan izvrši svoj zločin.

Ko je dal staremu gospodu smrtonosni vbrizg, je odšel, a kmalu so ga — kakor je pričakoval —

znova poklicali, ker so bili popadli gospoda Treeja strašni krči. Zdravnik je vbrizgal svoji žrtvi morfij in sklenil nato počakati, da se stvari same razvijejo. Tisti večer se je sešel z Eugénom in mu povedal, da je še to noč pričakovati smrti gospoda Treeja. In res je mogel zdravnik drugo jutro ugotoviti, da je stari gospod umrl.

Nadalje so bili v priznanju Eugena Taylorja podatki o tistem znamenitem sobotnem večeru, ko so umorili njegovega brata. Po dogovoru je bil prišel Eugene ob kakih petih popoldne v Porters Hall. Sluga Stone mu je v veži odvezal povrniki in ga nato odvedel na vrh k dr. Taylorju, ki je sedel v delovni sobi pokojnega gospoda Treeja, kjer se je ukvarjal s pregledovanjem rajnikovih papirjev. Truplo je ležalo, kakor vemo, v sosednji sobi na mrtvaškem odru. Eugene je izkušal Johna pomiriti, ker je bil ta zelo živčen in je bilo vendarle mogoče, da bi se na kak način izdal. Dal mu je navodila, kako naj se v bodoče vede, in preručeval z njim vse, kar je bilo v zvezi z zločinom. Okoli osmih zvečer se je Eugene poslovil od brata in ga je pri tej priliki zadnjič videl živega.

Eugene Taylor je ostal v svojem priznanju pri trditvi, da niti ne sluti, kdo bi utegnil biti bratov morilec.

Ko je prišel do tod, je Robin položil liste na mizo in rekel: »To je priznanje Eugena Taylorja, z drugim imenom Kata, kolikor zadeva umor go-

spoda Treeja in to stvarne prvotne dogodke v Porters Hallu.«

Barton je vstal in pokimal starejšini v znamenje, da bi zdaj rad nadaljeval svoj govor, ki ga je prej prekinil. »In zdaj vam povem, gospoda,« je rekel, »kdo je morilec. Dr. Taylorja je umoril mrtvi gospod Tree!«

Vse naokoli je kar završalo od začudenja. Brezmejna osuplost se je zrcalila na obrazih, a tudi dvom, nezaupanje in ponekod celo veselost. Samo na polkovnikovem obrazu ni trenila nobena mišica. Robin si je pa mislil: »Zmešalo se mu je!«

Barton je nadaljeval: »Kakor smo pravkar slišali, je bil tudi gospod Tree umorjen. Vendar je še enkrat vstal iz mrtvaškega odra in vzel nevrednega zavrženca s seboj na oni svet: svojega hišnega zdravnika in prijatelja dr. Taylorja. Zdej vam predložim dokaz, ki mi je Previdnost še v poslednji uri dala, da sem ga našel, in ki ga je napisala edina priča te strašne drame. Ko je ležal sluga Stone ranjen na tleh, prestreljen od Taylorja, je s svojo krvjo začrtal dve besedi. Pri tretji so ga zmotili. Vse tri besede bi se bile glasile: Cikloida, Barton, leksikon. Naj se nam zdijo zdaj še tako jasne, takrat smo si z njimi zaman belili glave. Šele nekako pred dvema urama me je obšla rešilna misel, in prepričal sem se, da je bilo moje poslednje upanje pravilno. V leksikonu na moji knjižni polici so ležali med stranema, ki sta zgoraj označeni z gesloma »cikloida« in »citostoma«, tile listi, popisani s slugovo roko. Vse vam bo ja-

zno, gospoda, ko vam preberem njih vsebino!

Porters Hall, dne 24. marca ob 3 uri jutraj.

Ta mah sem prišel iz mesta, kjer sem imel opraviti nekaj zasebnega. Na moji vožnji z avtomobilom so me najprej zasledovali kriminalni uradniki, a potem so me morali izgubiti izpred oči, sodeč po tem, da jih nisem več videl. Policija me ima na sumu. In dasi nisem storil vse svoje življenje ničesar krivičnega, moram zdaj vendar nositi strašno težko breme čisto sam na svojih ramah. Bojim se, da mi neko streže po življenju, in zato pišem te vrstice, ki utegnejo spraviti morila in lopova Taylorja, brata prijatelja mojega nepozabnega gospodarja, kmalujoči pravici v roke. Ne vem še, kam jih bom skril, ker ni varno, da bi jih nosil s seboj. Našla bi jih policija, če me prime, ali pa tisti, ki bi mi bila moja smrt dobro došla. In policija ne sme o tem nič zvedeti, dokler sem živ, zakaj tako sem prisegel svojemu pokojnemu gospodarju na njegovo zadnjo uro. Samo če padem od morilske roke, naj imajo živi rešitev uganke. Oporoko, ki spravlja morila Taylorja ob dediščino, sem že oddal na »poste restante, glavna pošta v Londonu«, da pride oblasti v roke, ako me ubijejo. Dobro bo, da še danes obvestim Scotland Yard, kje jo najde, če bi jaz pred mrtvaško obravnavo umrl. Morda se mi ponudi prilika, da skrijem to pismo v samem Scotland Yardu. Tam ga ne bo nihče iskal, in Boga prosim, naj mi dá moč, da pred svojo smrtjo od morilske roke še povem, kje leži ta obtožba.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Domača maskerada
bo dones pri Mikšu. Tje
bo vsaka pripeljala svoje
ga fanta, če ga ima kolik-
oj ruda. — Godba, petje,
ples. Vstop prost. N. S. Z.
1731-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Pisarniško

začetnico,
inteligentno, zmerno hrva-
štine, nemščine in steno-
grafije, sprejme trgovska
kisa v Ljubljani. Enomese-
na poskusnja. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ta-
koj 300«. 1813-4

V stalno službo

sprejememo 2 stoparici za
fina galanterijska dela in
3 popraviteljki (Horvati-
stič, Ponudbe na ogle. odd.
Jutra pod »Jara«. Tržič.
1804-1

Sodarja

po možnosti s lastnim orod-
jem s tem za samostojno
delo. Ponudbe na A. Stare
Bled II. 1730-1

Brivskega

pomočnika
dobro izveščanega v bra-
njen, stricenu budi glavie
in odličnjane s osebno v
hiti ter plačo po dogovoru
sprejme s 15 febr. Oton
Heimgartner, Slov. Bistri-
ca. 1738-1

Prvovrstne

glasbenike
na krilni rog, basovski
krilni rog, klarinet, Es-
trubo, godalni rog, piklo
in drugi sprejme »Soci-
etate« kurlinice dr. Z.
v Slav. Brodu za svo-
jo godbo na pihala. Za-
željeni so interesi, ki
so zaposleni v kurlini-
kah in delavnicah dr.
Zelenice. Za dajanje in-
formacije obrnite se na
odbor čitalnice. 1803-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par;
davok 3 Din. Šifro ali
dajanje naslova 5 Din.
znesek 17 Din.

Trg. pomočnik

šice službo kot skladiščnik
iskusat ali kar koli. Je
dobro računar, vešč slov.
in nemškega jezika, s veš-
tinskimi spricavali samaki,
pošten in trezen. Nekaj
kavčije na razpolago. Cenj-
dopije na ogl. odd. Jutra
pod »Hvala« za delo. 1772-2

Dvosob. stanovanje

solončno z vsem komfortom
in vrtom oddam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 1812-3

G. Th. Rotman:

Profesor Bizgec gre na potovanje okoli sveta

Ko je imel glavo zunaj, je mahoma
začutil, da mu postavljajo meče mokre,
ter začel Mikca in Pika, kako prestra-
šeno kričita. Kaj je bilo? Ena izmed
spodnjih zatvornic »Pulexa« ni bila do-
bro zaprta. Voda je drla v notranjščino,
in »Pulexa« se je pogrezal.

Potniki

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Zastopnika

zanemljivega s dobrih re-
ferencami šče dobro vpa-
ljana v letetgovina tehni-
ko-elektro in radiotehnični
predmetov. V postev pride
tudi komisijonalno skladi-
šče žepnih svetilk, baterij,
farnje, itd. Ponudbe in po-
pote na »Propaganda« d. d.
Zagreb, Jelencičev trg 5,
pod »4032«. 1877-5

Oblačila

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Elegantne maske

posodim. Studentovska ul.
13/II. demo. 1797-33

INSERIRAJ V „JUTRU“

Kapital

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Srbsko vino

iz okolice Niša, tudi v pro-
dajo vagonke množine. Mi-
ljuna Milenkovića. Sv. Pe-
ka. NŠ. 1197-16

Devizo

300 dolarjev USA prodam.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod šifro »Dolarji«. 1792-16

Stanovanje

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Dvosob. stanovanje
s kopalnico oddam ta-
koj. Janko Gregorc. Pod
rožnik. Večna pot. 2.
1824-21

Sobo odda

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Lepo, prazno sobo
v Dukičevem bloku, s po-
sobnim vzhodom takoj od
dam boljšemu gospodu.
Istotem oddam malo
opremljeno sobico. Ogled
od 1 — 3 ure. Naslov v
vseh posl. Jutra. 1820-23

Gospodično

sprejemam na hrano in
stanovanje, center, ko-
palcica. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 1830-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom oddam
dve osebam. Strelška ul.
23. 1846-23

Opremljeno sobo

lepo s posebnim vzhodom
oddam eni ali dvema oseba
ma. Idrijska 11. (Siga in
dom). 1816-23

Elegantno sobo

s poseb. vzhodom in kopal-
nico v strogem centru od-
dam takoj samo boljši ose-
bi. Poljanjska v trafiki Mi-
klošičeva c. 64. 1811-23

Več praznih sob

na pisarne, društva, obet,
nasproti glavne pošte, od-
dam takoj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1730-23

Sobo

oddam v bližini kolodvora
in Tabora takoj. Frštorec
4. 1814-23

Solončno sobo

s posebnim vzhodom oddam
takoj. Naslov v vseh posl.
Jutra. 1828-23

Opremljeno sobico

s hrano oddam takoj na
Rimski cesti. Naslov v vseh
posl. Jutra. 1818-23

Opremljeno sobo

lepo, smučno s posebnim
vzhodom takoj oddam. Uli-
ca na Grad 9. 1819-23

Opremljeno sobo

oddam. Poljanjska c. 17/1.
levo. 1837-31

Kabinet

s centralno kurjavo oddam
takoj v centru. Naslov
v vseh posl. Jutra. 1838-23

Lepo, čisto sobo

oddam takoj blizu kolod-
vora. Naslov v vseh posl.
Jutra. 1834-23

Razno

Na vsa zimska
oblačila dajemo
15 do 20%
popusta.

Presker

Sv. Petra c. 14.

Posest

Beseda 1 Din, davok 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Tristanovanska

vila
za Beogradom in na Ko-
deljevem, večstanovanjske
hiše na Celovški cesti, le-
pa vila, poročena na
Mirje, stavbne parcele za
Beogradom in v Rožni do-
lini, zelo ugodno proda
Realiteta pisarna Ludvik
Kunaver, Ljubljana Ri-
maka cesta 6. 68-20

PISALNI STROJ

PORTABEL VEGANIZIRAN NO-
VEGO ČRILICA IN LATINICA
NORMALNI VALI, 80 ČOK.
INTECIZNA NEKESNA TEHNIKA.
CENA DIN 1.350.-PRODAJE
»MERKUR« BEOGRAD

Državna razredna loterija

Žrebanja V. glavnega razreda 33. kola se
bodo vršila v času
od 9. februarja do vključno 3. marca t. l.

Skupna vrednost dobitkov znaša

din 56.000.000.-

Pet premij po din

2.000.000.—;	500.000.—;
1.000.000.—;	400.000.—;
in 300.000.—	

kakor tudi veliko število dobitkov po

200.000.—;	60.000.—;	30.000.—;	8.000.—;
100.000.—;	50.000.—;	20.000.—;	6.000.—;
80.000.—;	40.000.—;	10.000.—;	itd.

Kdor ni doslej kupil srečke, pa bi jo hotel imeti, si lahko dotično
nabavi pri pooblaščenih prodajalcih ali njihovih preprodajalcih po
doplačilni ceni in to:

eno celo srečko za din 1.000.—
polovico srečke za din 500.—
četrtno srečke za din 250.—

Ženitve

Vsaka beseda 3 Din;
davok 3 Din. Šifro ali
dajanje naslova 5 Din.
najmanjši znesek 30 Din.

Gospoda

s gotovino 80.000 Din za
raznjenje dobre obiti, te-
lim poročiti. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Mav-
lja«. 1816-35

Mlad podjetnik

se želi poročiti s gospo-
do, ki je imela v preteklih
boljše hiše. Vajed poveča-
nja obrata se želijo nekaj
kapitalsa. Le resno ponu-
dbo na ogl. odd. Jutra pod
značko »Reenote«. 1845-25

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din;
davok 3 Din. Šifro ali
dajanje naslova 5 Din.
najmanjši znesek 30 Din.

»Strogo zaupno«

Prosim dvignite pismo!
1834-34

Breda

soboto pop. C. 1702-31

Naročniki „Jutra“

so zavarovani
za 10.000 Din

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti naše ljubice mamice
IVANE PEČOVNIK
VDOVE PO NADUČITELJU

kakorkoli sočustvovali z nami, poklonili vence in izka-
zali pokojnici poslednjo čast — iskrena hvala.
Posebej se zahvaljujemo še č. duhovščini, Celj-
skemu pevskemu društvu, pevskemu zboru g. Cirila
Pregeljna in pevskemu društvu Petrovčev za gnanjive
žalostinke.

CELJE, dne 30. januarja 1937.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Dražbe

Sušno jeklo, 80 strinjani,
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Dražba v Ormožu

1. februarja ob 14.30 se bo-
do v Ormožu lic. 300 na
dražbi prodali: 3 sode, 3
miza, 3 stoli, 1 tunka, 1
kad za žive in decimale
tehtnice. Kupci vabjeni.
1665-38

Tekstilni tehnik,

v neopovedani službi, z dolgoletno
prakso v vseh tehn. in manip. delih
popolnoma izveščan, želi spremeniti
mesto.
Event. ponudbe pod 45219 na Pu-
blicitas, d. d. Zagreb, Ilca 9.

Zakaj, da bi bili plešasti?

„MORANA“. Diplomirana v
Londonu z GRAND PRIX IN
ZLATO KOLAJNO. —
Tisoči in tisoči so hvaležni njenim
uspehom. Tudi Vi takoj kupite!
Zahtevajte jo povsod. Odpravi pr-
lisa in kožne neprijetnosti. Jači in
hrani lasišče. Ustavi izpadanje
las in lasje porastejo tudi na
plešavem mestu. Cena steklenici
Din 40.— poština Din 7,—

Moderna kozmetika Split